

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noord-Brabantse schuttersgilden

54e jaargang 2007 afl. 1

*Het nieuwe patroonsschild van het heropgerichte
St. Antoniusgilde uit Sint Anthonis*

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over de
knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPONS POMPONS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

LEVENSBLOEM	GIET- IJZEREN RAMEN	SMEEDWERKEN	EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN
VOORDEUR- PANEEL			

Wij zijn tevens leverancier van:

- Antieke trapspijlen
- Gietijzeren muurankers
- losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)

DOCUMENTATIE OP AANVRAAG

GERSJES GIETIJZEREN RAMEN B.V.
Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71
Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak.
Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETRON

Driemaandelijks tijdschrift
over de Noord-Brabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 54 (2007), afl. 1

Hoofredactie

Peter (P.H.J.G) van Kuijen
Morgenroodstraat 10
5641 HD Eindhoven
tel. 040-2815031
p.van.kuijen@onsnet eindhoven.nl

Corrector

Felix (F.) Crooijmans
Gravenstraat 14
5663 GC Geldrop
tel. 040-2850543
f.crooijmans@chello.nl

Correspondenten

Eur. Gem. Hist. Schutt.

Jo (J.C.) van den Biggelaar
Kerkstraat 13
5513 AP Wintelre
tel. 040-2052008
jvdb42@xs4all.nl

Maasland

Bert (B.) van Hulsten
Sint Antoniusstraat 81
5144 AC Waalwijk
tel. 0416-335463
menfrey@compaqnet.nl

Noordbr. Federatie

Ton (A.H.A.M) de Brouwer
Ruitersweg 6
5674 XB Nuuenen
tel. 040-2842212
ahamdebrouwer@freeler.nl

Kempenland

Piet (P.J.M.) van de Wiel
Boekweitsstraat 34
5632 KJ Eindhoven
tel. 040-2410978
ripilimi@kpnplanet.nl

Kwartier van Oirschot

Henk (H.C.P.) van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258
henk.van.hout@hetnet.nl

Land van Cuijk

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47
5371 AL Ravenstein
tel. 0486-411552
fam.hamers@planet.nl

Peelland

Frans (Fr) Aldenzee
Nieuwe Uitleg 10
5761 ED Bakel
tel. 0492-341948
almo-unique@planet.nl

Baronie en Markiezaat

Jac (J.) Dekkers
Frisostraat 11
4891 XW Rijsbergen
tel. 076-5962445
info@sintbavo.nl

Administratie en abonnements

(Henk) H.C.M. van den Broek
Beukendreef 39
5056 CA Berkel-Enschot
tel. 013-5285520
h.c.m.vd.broek@hetnet.nl

Betalingen

Rabobank Steensel
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijzen 2007:

Particulier abonnement € 9,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 6,50).

Collectief abonnement via gilde € 6,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde van € 3,- in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 12,50.

Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaats gehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan.

De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom.

Vormgeving & lay-out: Paul Kemper DTP Services.
Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

Ter inleiding

In jaargang 53 zijn we (voorzichtig) begonnen met wat meer kleur in De Gildetrom te brengen. Een mooie aanleiding hiervoor was wel het Europees Schutters Treffen in Bernheze. En we mogen zeggen, dat het goed ontvangen is bij de lezers.

Het Stichtingsbestuur van De Gildetrom heeft daarom besloten het blad voortaan, laat ik het in gewoon Nederlands uitdrukken, geheel in kleur uit te brengen. We hopen hiermee het blad nog mooier en aantrekkelijker te maken en hopen natuurlijk dat er meerdere mensen zullen besluiten een abonnement te nemen.

Om dit blad aantrekkelijk en leesbaar te houden, moeten schrijvers van stukken voor het kringnieuws zich aan bepaalde voorschriften houden. Deze zijn te vinden in de 'Richtlijnen voor het maken en aanleveren van kopij en foto's voor De Gildetrom'. Deze zijn aan te vragen bij uw kringcorrespondent of de hoofdredacteur.

Berichten, bijvoorbeeld over het koningschieten, moeten niet steeds in herhaling vallen, probeer dit te voorkomen. De lezers willen interessant nieuws! Houdt de berichten kort en krachtig.

Ook komt het geregeld voor dat de uitslagen van wedstrijden vermeldt worden. Ook dit bevordert de leesbaarheid niet. Vermelding van één winnaar of kampioen is voldoende. Door dit alles binnen de perken te houden kan meer ruimte vrijkomen voor grotere artikelen. Ik wil nog benadrukken dat de kringcorrespondent en de hoofdredacteur bevoegd zijn om de aangeleverde stukken in te korten zowel aan te passen. Graag zie ik bij het kringnieuws de namen van de auteurs vermeld staan.

In het hart van dit nummer vindt u de index van jaargang 52 - 2005 toegevoegd. Jaargang 53 - 2006 volgt in het volgende nummer.

De tijd breekt aan, dat de gilden weer naar buiten treden om deel te nemen aan de verschillende gildedagen. Velen gaan weer strijden om de hoogste eer, maar het belangrijkste is toch wel de onderlinge broeder- en zusterschap die onder de Brabantse gilden heerst, toch? Veel succes en geniet van deze Gildetrom.

Peter van Kuijen

HET KOST MAAR VIJF EURO

Het kost maar één vijf euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent.

U kunt de tekst, maximaal vier Gildetrom-regels, sturen aan:

Administratie De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij.

Het onderwerp van de advertentie hoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben.

Mogelijke onderwerpen o.a.: de aandacht vestigen op een activiteit, informatie vragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen, of iets te koop aanbieden.

Sluitingsdatum inzenden kopij naar redacteuren afl. 2007/2
9 april 2007 (verschijnt 2e helft juni 2007)

Gildeschrijvers, lever uw kopij in, overeenkomstig de door de redactie gestelde 'Richtlijnen voor het maken en aanleveren van kopij en foto's'. Dit boekje kunt u via e-mail toegestuurd krijgen door uw correspondent of door de hoofdredacteur.

Het St. Antoniusgilde in vol ornaat

REPORTAGE

Sint Anthonis heeft het St. Antoniusgilde terug

Op initiatief van burgemeester Jos Verbeeten is tijdens de Nationale Open Monumentendag, zondag 10 september 2006, het gilde van Sint Anthonis nieuw leven in geblazen. In een bijzonder prettige sfeer is het slapende St. Antoniusgilde in Sint Anthonis vervolgens op donderdagavond 2 november 2006 wakker geworden: de akte werd getekend.

Door Harm Douma

De officiële naam van het gilde luidt: Gilde van het Heilig Sacrament des Altaars en Sint Antonius Abt. We weten niet hoe oud het gilde van Sint Anthonis is. Met groot vertoon werd in 1926 het 500- of 350-jarig bestaan gevierd. Bewijzen hiervoor ontbreken echter. Het eventuele stichtingsjaar 1576 kan best kloppen omdat in 1606 sprake is van het heroprichten van het St. Antoniusgilde, vermoedelijk voortgekomen uit een kerkelijk Sacramentsgilde.

Gildebrief

Sint Anthonis had zich in 1477 kerkelijk van Boxmeer los gemaakt en het dorp ontwikkelde zich langzaam tot meer zelfstandigheid. Even na

1600 begint hier meer lijn in te komen. Zo krijgt Sint Anthonis in 1601 een eigen schatbeurder om de dorpsfinanciën te regelen, een schoolje wordt voor het eerst genoemd in 1607 en in 1608 en volgende jaren wordt er in navolging van Boxmeer een weem of pastorie gebouwd aan de beek aan de weg naar Oploo. In 1601 wordt volgens de grote gildebrief het gilde heropgericht door pastoor Jan ad Hersin, daar ten gevolge van krijgstroebelen de bestaande broederschap bijna vervallen en teniet gegaan was. Naar alle waarschijnlijkheid zal toen de kerkelijke broederschap uitgebreid zijn tot een gemengd kerkelijk en wereldlijk gilde.

Toestemming

Op 12 november 1611 verleende graaf Frederik van den Bergh als heer van de vrijheerlijkheid Boxmeer en Sint Anthonis aan de gemene bureu van Sint Anthonis toestemming om drie Hollandse morgen van de gemeent of het broek, gelegen aan de Peelkant naast het Oplose, te verkopen ten bate van de jaarlijkse feestdag van de opgerichte schutterij of broederschap. De gemeent of de gemene gronden behoorden echter aan de dorpen Boxmeer en Sint Anthonis, samen ongeveer in de verhouding van twee staat tot één. Het grootste dorp Boxmeer was er over geraakt dat een stukje hiervan ten behoeve van het kleine Sint Anthonis verkocht was voor het oprichten van een gilde en de bouw van een weem. Bij schrijven van 21 mei 1615 wees graaf Frederik van den Bergh het protest van Boxmeer af, daar die van Sint Anthonis met zijn verloop gemeentegrond hadden mogen aangeven en aldus van de opbrengst geen twee-derde gedeelte aan Boxmeer behoeften af te staan of verder in de aanslag bij te dragen van het Maasdorp. Het gilde verdwijnt dan voor lange tijd uit ons gezicht.

Perkament

Op 22 augustus 1627 maakte Sint Anthonis zich grotendeels los van het dorp Boxmeer door een vergunning te verwerven tot de oprichting van een eigen schepenbank, mits de Boxmeerse bok in het schepenzegel bescheiden behouden bleef. Binnen de vrijheerlijkheid gingen voortaan onder de graven van den Bergh het tachtig huizen tellende Sint Anthonis en het dubbel zo grote Boxmeer in dorpsaangelegenheden hun eigen weg.

Sint Anthonis mag zich zo gelukkig prijzen te beschikken over een prachtige gildebrief betreffende de heroprichting van het gilde in 1683. Dit perkament heeft een omvang van 108 bij 51 centimeter. Aan een roodbruin lint hangt het zegel in rode was van de landsvrouw. Bijna geen gilde kan bogen op een unieke oorkonde. Deze is in bewaring bij het gemeentebestuur van Sint Anthonis en hangt in de vitrine in de hal van het gemeentehuis.

Nieuwe statuten en reglementen

Op 13 juni 1683 verzoeken de leden van de broederschap van het Heilig Sacrament des Altaars en van Sint Antonius Abt te Sint Anthonis, met name Elbert Janssen, Tonis Jacobs, Geraert Willems (richterbode), Gisbert Thunis en Hendrick Jans met medewerking van pastoor Henricus Alars en kapelaan Joannes Baptista van den Heuvel aan hun vrouw Magdelaine, gravin van den Bergh, marktgravin van Bergen op Zoom, gravin van Walhain, Boxmeer, Champlitte enz., vrijvrouw van de Bylandt, Wisch, Perwez enz., vrouwe van Dixmuiden, Haps, Sambeek, Beersel, Eigenbrakel of Braine-Alleud, Homoet, Millingen, Gendringen, Etten en bannervrouwe van het vorstendom Gelre en graafschap Zutphen enz., om ten behoeve van de geestelijke en tijdelijke welvaart in de gemeente de opnieuw opgestelde reglementen vanwege de onvolledigheid en gebrekkigheid van de oude, die vaak tot twist en geharrewar aanleiding geven, te approberen, goed te keuren en te bekrachtigen.

Een paar dagen later zette vrouwe Magdelaine op haar slot te Boxmeer haar handtekening onder de hernieuwde statuten en reglementen van het gilde, waarbij zij beloofde er op te zullen letten dat het gilde ongehinderd de vogel kon schieten, marcheren of vergaderen op straffe van de gebruikelijke boetes voor de ordeverstoorers, mits zij natuurlijk in haar heerlijke rechten niet werd aangetast.

Rekening

Tot 1865 moeten we het verder betreffende de geschiedenis van het gilde met enkele brokken doen. Behalve de gildebrief van 1683 zijn er in origineel geen archivalia van voor 1865 overgeleverd. Enkele overgenomen aantekeningen, afschriften van de koningslijst en een stuk van de ledenlijst, alsmede de dorpsrekeningen met hun beperkte bijlagen verschaften ons schamele gegevens. De tijd van rond 1708-1713 was voor de landen van Cuijk en Kessel niet aangenaam. In de zogenaamde Spaanse Successie-oorlog had men veel te lijden van Ansbachse, Pruisische, Hollandse en Hannoveraans/Engelse dragonders en soldaten, die telkens inkwartiering en levering van hooi en stro verlangden. De gemeenschap verkeerde in grote geldnood en sloot vele leningen, waaronder bij het gilde. Een bijlage van de rekening uit 1811 verschaft toevalligerwijze nog wat gegevens.

Toen werd op 9 juni ter gelegenheid van het feest van de geboorte van de Koning van Rome, Napoleons lievelingsteltel, vijftig gulden door de municipaliteit van Sint Anthonis aan het gilde overgemaakt voor bier, jenever, polver en kogels. Een zilveren schild van deze gildedag ontbreekt. In afschrift zijn de koningen bekend vanaf het jaar 1765. De eerste is Marten Martens van de Sambeekse Hoek. Verder komen de zilveren schilden te hulp, aanvangende in 1754. Zij zijn bij lange na niet meer volledig.

Notulen

Het notulenboek begint met de vergadering van 14 juni 1865. Er was *f* 82,53 in kas en men moest *f* 89,44 uitgeven. Er was dus een tekort van *f* 6,90. Met algemene stemmen werd daarom besloten enige oude en versleten zilveren schilden te verkopen, teneinde de aangeschafte krans van de koningin, bestaande uit purperen-zijde-fluweel, met zilveren sterren bezaaid en een zilveren kroon, te kunnen bekostigen. Met wat stukjes ketting werden zeventien platen verkocht voor *f* 20,40. Zodoende had men nog *f* 11,66 in kas. In 1873 werd het vaandel vernieuwd en gerestaureerd. Aan de ene kant stond de patroon van Sint Anthonis, aan de andere kant een monstrans, duidend op de kerkelijke herkomst van het gilde. Later is het vaandel nog eens opgeknaapt door de vrouw van de veldwachter, die versiering aanbracht met een bloemetjesmotief. Het oude, versleten vaandel wordt op het ogenblik nagemaakt. Van 1865 tot omstreeks 1910 zijn de no-

tulen min of meer bijgehouden. Hieruit springen enkele manifestaties en bijzonderheden naar voren die vermeldenswaard zijn. Zo bedroeg de introductie van nieuwe leden twee gulden. Bier werd meestal een maand van te voren besteld bij een plaatselijke herbergier.

Eerst moest er door het bestuur van het gilde geprüfd worden. Deugde het bier niet, dan ontving de leverancier ook geen geld. Een ton bier kostte toen ongeveer zes gulden. In het laatste kwartaal van de 19e eeuw manifesteerde het gilde zich nogal eens.

Achteraf glimlachen we natuurlijk over enkele gebeurtenissen. Een troost voor het nageslacht, die zal over ons nog veel harder kunnen lachen.

Op 21 juni 1871 was Pius IX 25 jaar paus. Mede door het Eerste Vaticaans Concilie en de bedreiging of liever recente opslokking van de Kerkelijke Staat door Garibaldi, was men toen zeer pausegeïnd. Vele Nederlandse zouaven togen naar Latium. Op deze dag verzamelden zich te Sint Anthonis de gildebroeders en zuster bij het gildehuis van Tausch, het huidige Grand-Café Bos, voor de optocht. Hierna opende de schooljeugd van Sint Anthonis en van de Sambeekse Hoek onder leiding van de onderwijzers Schiks en Diels de processie. Voorop ging een meisje met een vlaggetje, gevolgd door een stoet meisjes, twee aan twee lopend, vervolgens een jongetje met de banier van het pauselijk wapen, en de andere jongens. Na de kerkdienst werd de dag verder doorgebracht in gepaste vreugde en onder het bijna onafgebroken zingen van pauselijke liederen. 's Avonds had er een algemeen schitterende illuminatie plaats.

Een andere grote feestelijkheid vormde het vijftigjarig kroningsfeest van koning Willem III op 12 mei 1874. Alles geschiedde met een optocht en een kerkdienst op de gebruikelijke wijze. Het gilde was natuurlijk present. Men zong vele nationale liederen, alsmede op last van de plaatselijke geestelijkheid het Te Deum. Andere manifestaties waren het vijftigjarig pastoorsfeest van herder T. Wijers op 7 juli 1874 en diens vijftigjarig priesterfeest in september daarop volgend. Hierbij werd het nieuwe vaandel voor het eerst gezwaaid. Die was geleverd door Stolzenberg te Roermond voor *f* 230,75, voor die tijd een heel bedrag. Verder werd op 2 augustus 1886 de Bossche bisschop Mgr. Godschalk verwelkomd bij de inwijding van de geheel verbouwde kerk. Door ware uitmuntende broe-

derzin, werd door het gilde gepast feest gevierd. Op 3 augustus 1887 volgde het vijftienvigjarig jubileum van burgemeester-koopman J.C. Arts. Weer optochten enzo voorts.

Concoursen

In die tijd beginnen de Concoursen ook. Op 2 september 1888 was er een gildedag te Sambeek, waar het gilde van Sint Anthonis beslag wist te leggen op een verguld zilveren gedenkpenning. Dan vindt op 30 juli 1889 te Sint Anthonis een groot gildeconcoours plaats. Veertien elkaar beconcurrerende gilden waren aanwezig, waaronder nogal wat uit de Meijerij. Een gilde uit Tongelre wist alle hoofdprijzen in de wacht te slepen. Nu meenden velen dat de Tongelrenaren niet gerechtigd waren geweest aan de gildedag deel te nemen, omdat ze een scherpschuttersvereniging vormden. Na een verschrikkelijke ruzie tijdens de middag werd alles weer bijgelegd en Tongelre ging naar huis met een verguld zilveren medaille, een dubbelloops achterlaadgeweer en een gouden horlogeketting. Minder druk was het zesde Bondsconcoours van de Bond der Gilden van het Land van Cuijk op 16 juli 1896. Opgekomen waren slechts de gilden van Sint Agatha, Groeningen, Oploo en Sint Anthonis. Ter dekking van de gemaakte kosten moest het gilde van Sint Anthonis bij zijn leden een vrijwillige lening aangaan van f 51,50. Dan is verder de fut uit de notulen, zij bevatten geen bijzonderheden meer. De ledenlijst vanaf 1820 in een bijlage te publiceren, zou een te droge opsomming vormen. Regelmatig worden er nieuwe leden aangetrokken, soms ook uit Ledeacker, Rijkevoort of Wanroij, plaatsen die geen gilden hadden. Tussen 1831 en 1840 vindt vanwege de troebelen met België geen aanneming van leden plaats. Vermoedelijk zal het houden van schietwedstrijden en het dragen van wapens toen verboden zijn geweest. In 1840 worden ineens weer veertien nieuwe leden geïnstalleerd. Het gilde telt meestal tussen de vijftig leden en is dus aan schommelingen onderhevig.

Slapend

Na een rustperiode ingevolge de wereldoorlog van 1914, werden in 1921 weer vele leden aangenomen. Na een paar jaar was deze impuls weer teniet gegaan, in 1926 waren er nog vijftien over. Toch was men mede met inspanning van enkele notabelen en de jonge schutterij Sint Catharina van Ledeacker nog in staat om op 20 en 21 juni 1926 een grootse gildedag te organiseren.

De plaatselijke edelsmid en zijn echtgenote, Noud en Anita Peters, bieden hoofdman Jos Verbeeten een bijzonder fraai, door Noud zelf gemaakt, juweel ofwel patroonschild aan

Na deze korte opflukking taande de belangstelling weer. Enkele getrouwen trachtten ondanks de crisis opnieuw leven in te blazen.

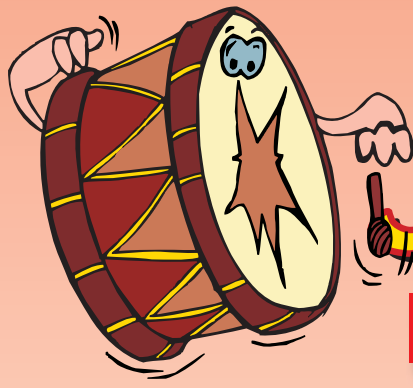
Weer heropgericht

Het St. Antoniusgilde telt momenteel achtentwintig leden, waarvan één gildezuster en vier jeugdleden. Op zondag 14 januari 2007 presenteerde het gilde zich in de Sint Antoniusviering in de parochiekerk. Tijdens deze viering werden de gildeattributen ingezegend en werden door de leden de eed afgelegd. De priester-dichter A.H.J. van Delft, pastoor in Sint Anthonis van 1927-1956, vertelde het in de naoorlogse jaren al eens: „Als Sint Tunnis feest viert, feest de hemel

meel!“. Het leek er weer op. Tussen dagen van regen, wind en storm was het die 14e januari een prachtige dag. De zonnestralen drongen tijdens de plechtige eucharistieviering door de glas-in-lood ramen van de schilder en glazenier Henri Jonas de volle parochiekerk binnen, terwijl de leden van het St. Antoniusgilde de eed aflegden. Ook burgemeester Jos Verbeeten, de grote inspirator van de heroprichting, en pastoor Frans van Spreeuwel, beiden gildebroeder, legden de eed af. Aansluitend werd in het Antoniuspark een gildeboom geplant. Vervolgens was er een receptie in de hal van het gemeentehuis te Sint Anthonis. ■

Ook pastoor Van Spreeuwel krijgt na de beëdiging door de hoofdman het Antonius-insigne opgespeld

JEUGDTROM

PAGINA VOOR DE GILDEJEUGD

Geslaagd indoor jeugdvendeltoernooi voor Sint Matthiasgilde

Op 26 november 2006 organiseerde het Sint Matthiasgilde uit Oploo het indoor jeugdvendeltoernooi. Na eerdere succesvolle indoor jeugdtoernooien (Bakel en Overloon), deed het Sint Matthiasgilde dit jaar haar best om het recentelijk in het leven geroepen toernooi in leven te houden. Aan het einde van de dag kon er dan ook tevreden teruggekeken worden op het toernooi.

's Morgens waren de gildeleden van het Sint Matthiasgilde al vroeg in de weer geweest om het toernooi soepeltjes te laten verlopen. Rond elf uur arriveerden de eerste vendeliers met hun ouders en begeleiders. Het aanmelden van de vendeliers kon meteen beginnen, waarna de deken van het Sint Matthiasgilde, Jeroen Klauwer, het heft in handen nam om het openingswoord te doen voor ongeveer honderd aanwezige jeugdvendeliers en de met hen meegereisde toeschouwers. De jeugdige vendeliers waren afkomstig van drieëndertig gilden van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden. De wedstrijden begonnen vervolgens om half één en kon-

den voor de rest van de dag allemaal volgens een strak opgezet schema op tijd starten. Aan sfeer ontbrak het op 26 november zeker niet. Door de ideale locatie kon men het kijken naar de wedstrijden (met enkele zeer getalenteerde vendeliers in de verschillende klassen) goed afwisselen met een hapje of een drankje in de kantine. Bovendien voorkwam het op tijd afronden van de dag wat mosterd na de maaltijd. Bij de prijsuitreiking gingen de succesvolsten van dit indoor jeugdvendeltoernooi met een zilveren schild naar huis. Daarnaast kreeg elke vendelier een certificaat van deelneming. Doel van dit toernooi was en is het vendelen bij de jeugd te stimuleren en de korte traditie van het indoor toernooi voort te zetten. Hier is het gilde van Oploo deze dag duidelijk in geslaagd. Uitslagen en foto's zijn te bekijken op de website van het Sint Matthiasgilde. Deze is te vinden op het volgende adres: www.matthiasgilde.nl. ■

't Gouwen Goatje

Gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand vereert zijn vijftigjarige jubilarissen op eigen wijze. In 1995 werden de portretten van de gouden jubilarissen, Jan Toorians zaliger en Antoon van Veldhoven geschilderd. Jos Vermeer is de derde gildebroeder die deze eer te beurt valt. De portretten zijn eigendom van het gilde. Op naamdag 26 november 2006 onthulde hoofdman Van Riel samen met Vermeer, die in Loon op Zand bekend staat als Jos 't Goatje, het portret.

Door: Joke van Gils

Kunstenares Els Wayers maakte het portret, ze schilderde Jos met attributen die symbool staan voor Vermeers leven als gildebroeder. Wayers heeft naam gemaakt als kunstschilder, zij schildert en tekent, geeft les in schilderen en tekenen en exposeert.

Ik maakte een afspraak met de schilder en de jubilaris in het schildersatelier in Loon op Zand.

JvG: „Ik ken Jos, hij kan niet stilzitten. Moet hij lang poseren?”

Wayers: „Nee, kort. Voor een portret heb ik drie tot vijf poseersessies van ongeveer een uur nodig. In de eerste sessie schets ik het portret met houtskool op een pastelvel. In die sessie wil ik de verhoudingen goed krijgen. In de tweede sessie breng ik de kleuren aan met pastelkrijt. Ik praat dan veel met de geportretteerde om het karakter in het schilderij te kunnen leggen. Tijdens de derde sessie breng ik details aan en werk ik aan de achtergrond. Bij

de laatste sessies gaat het vooral om de details.”

JvG: „Heet een portret in pastelkrijt ook een schilderij?”

Wayers: „Ja.”

JvG: „Is het schilderen van een gildebroeder anders dan van een ander?”

Wayers: „Hoewel het niet veel uitmaakt zijn er toch andere aspecten. Ik val voor het kleurrijke van het gilde. En een gildebroeder brengt attributen, die een goede compositie in het portret moeten krijgen, mee. Ik prefereer een rustige achtergrond, maar ik houd rekening met de wensen van de geportretteerde. Jos heeft de attributen voor zijn portret gekozen in overleg met hoofdman Van Riel.”

JvG: „Jos, het is niet niks, vijftig jaar lid van een vereniging, waarom werd je lid?”

Vermeer: „Mijn familie was één

Jos Vermeer

en al gilde. Mijn vader was gildebroeder, ome Piet Vermeer en ome Marinus Broeders waren lid en ik wilde er ook bij zijn. In 1954 was er een gildedag in Loon op Zand, het 170-jarig bestaan van gilde Sint Ambrosius werd gevierd. Het was een internationaal feest. De Schütz- und Bruderschaft Sint Sebastian uit Zülpich, Duitsland, was op bezoek. Ze waren ingekwartierd, zoals men dat toen noemde. Ze hadden mooie uniformen en ik vond mensen uit het buitenland erg interessant.”

JvG: „Wat zijn je vroegste herinneringen aan het gilde?”

Vermeer: „Ik ben opgegroeid met het gilde. Mijn moeder was ernstig ziek, ze kon niet voor haar kinderen zorgen. Daarom ben ik samen met mijn broer Jan en zusjes Maria en Dineke opgegroeid bij de drie vrijgezellen broers en zusje van mijn vader; ome Kees, ome Lies en ome Piet Vermeer en bij Tante Bets, die alleen maar Tante werd genoemd. Ze woonden op de Kerkstraat 66, nu Oranjeplein 8. Daar waren ook de overheidsvergaderingen. Ome Piet was dekenschrijver en dekenrentmeester, de overheidsbesluiten werden op het hofpad genomen. Tante zei altijd „Het gilde is net 'n biënkörf”, ze bedoelde dat er vaak akkefietjes waren, maar dat - als het er op aan kwam - er samen werd gewerkt.”

JvG: „Wat zijn jouw gildehoogtepunten?”

Vermeer: „Het jaar 1967 was een bijzonder jaar. Ik schoot mezelf tot koning. Op mijn schild staat „Als 28ste koning van het gilde Vermeer-der ik in traditie het zilveren kleed van Sint Ambrosius koningen te Loon op Zand”. Hetzelfde jaar kregen we van de firma Van Esch een stuk grond in bruikleen om een

Links hoofdman Jan van Riel en rechts de jubilaris Jos Vermeer

schietbaan aan te leggen voor de handboog. De handboogschutterij werd ook in 1967 opgericht. Ik ben heel lang de enige jonge gildebroeder geweest. Gelukkig had de handboog een grote aantrekkingskracht op andere jongemannen, het werd een gezellige tijd. Een ander hoogtepunt is de doop met gilde-eer van mijn zoon Christ in 1976.”

JvG: „En je bent ook actief geweest?”

Vermeer: „Nou en of. Ik heb meegewerkt aan de bouw van In de Bijên-Thuijnen, zo heet ons gildehuis aan de Klokkenlaan. Dat was in het begin van de jaren zeventig. Mijn horecadiploma kwam goed van pas. Ook ben ik enkele jaren overheidslid geweest en heb me vooral ingezet voor de laatste uitbreiding van In de Bijên-Thuijnen, in 2001. Toen deed ik vooral het regelwerk.”

JvG: „Jos, je bent behangen met juwelen en herinneringen. Kun je daar wat over vertellen?”

Vermeer: „Midden op mijn borst draag ik het meest waardevolle bezit van ons gilde. Het is een sieraad, geschonken door Jkvr. Olga Verheyen zaliger, erevrouw van het gilde. Zij verraste het gilde in 1984 bij het 200-jarig bestaan met dit juweel. Het is een cameo met het portret van rentmeester Jhr. F. X. Verheyen, de tweede hoofdman van ons gilde. Olga Verheyen liet de cameo vatten in een zilveren erejuweel, om de cameo zit een gouden rand. Boven het juweel hangt de erepenning van hare majesteit de koningin, uitgereikt bij het 200-jarig bestaan. Verder draag ik het Koningskruis dat ik geschoten heb en enkele herinneringsschilden.”

JvG: „Wat betekent dit wapen?”

Vermeer - trots: „Dat is ons familiewapen. In de 16de eeuw hadden de heren van het kasteel in Loon op Zand een rentmeester nodig. Zij wilden noch een katholiek noch een protestant vanwege de trammelant tussen de protestanten en de katholieken. Ze haalden toen de Franse jood De la Mar, mijn verre over-over-opa naar Loon. De naam De la Mar is vertaald in Vermeer en de Vermeers zijn katholiek geworden. De twee sterren op het familiewapen zijn 5-puntige joodse sterren en de kruisjes staan voor het katholieke geloof. De tekst 'Adagium fidei' betekent 'Vermeerder het geloof'.”

JvG: „Waarom ben je geschilderd met een geweer en met een handboog?”

Vermeer: „Ik ben de laatste geweer-

Jubilaris Jos Vermeer, links en op de rug gezien, hoofdman Jan van Riel

koning van gilde Sint Ambrosius, de koningen na mij hebben de handboog gehanteerd. Met dit geweer heb ik mezelf tot koning geschoten, het is een Lee-Enfield Mark 4 kaliber .303 uit 1944, hij is eigendom van het gilde. Het geweer was opgeboord tot 9 mm om de zelfgemaakte kogels te kunnen hergebruiken. Het geweer is onklaar gemaakt. De handboog is een Turkse Eik, de eerste boog van het gilde.”

JvG: „Jos, waar komt je bijnaam 't Gaotje vandaan?”

Vermeer - lachend: „Ha, ik heb zo veel bijnamen. Ik heet ook Joske van

de Spar, naar de kruidenierszaak van mijn ouders, Joske van Tina's (mijn moeder) en Joske van Christjes, naar mijn vader. En ik heet ook Joske 't Gaotje, zoals mijn vader Christ 't Gaotje heette en mijn opa 't Gaotje heette en zo verder. 't Gaotje komt van de voornaam Gat. Gat Vermeer is de eerste Vermeer die als de Fransman De La Mar naar Nederland kwam. Zijn joodse voornaam werd vertaald naar Gat, Gee-Aa-Tee; Gat!”

Jos Vermeer, (l.) en Jan van Riel

„gepaste vroolijkheid doorgebracht” „Des avonds werd de nieuwe koning met de geheele schutterij huiswaarts gebracht met drie boerenwagens.”

7 november 1903:
Het gilde doet mee aan de intocht van de nieuwe burgemeester.

25 juni 1907:
De krant meldt dat er koninggeschoten is, maar het gaat over het prijschieten met St. Jan.
„Zoo trok men naar den schutsboom, waar vogelgeschoten werd. De prijs bestond uit 'n fraaie Lieve Vrouwen beeld en werd na hevigen strijd gewonnen door Leonardes Vos”.

26 juni 1909:
„Onzen kranigen koning mocht het gelukken om weer koning te worden. Hij legt aan en met het eerste schot valt de vogel neer.”

2 juli 1912:
J. van Liplijn schoot zich tot koning. Op de trom werd hem f 5,- als 'koningsgeld' uitbetaald. 's Avonds werd hij naar huis gebracht en daar werd op 's konings gezondheid gedronken.

Son, Sint-Catharinagilde

27 november 1900:
De gilde vierde het feest „ter eere van hare Patrones. De gilde heeft ruime inkomsten, zoodat er vrij mocht gezongen worden: „het zit er aan, het zit er aan !”

11 augustus 1904:
„Het gilde St. Catharina heeft besloten deel te nemen aan de feesten bij het Koninklijke bezoek te 's Bosch.”

12 oktober 1907:
Met de kermis trok het gilde door het dorp; belangstellende trekkend als tamboer en vaandrig hunne kunst toonden. Ook hield de gilde haar teerdag.”

23 november 1907:
Op 25 november zal J. v.d. Ven zijn 40-jarig lidmaatschap vieren. In zijn eigen café zal de jubilaris met het gilde de dag vrolijk doorbrengen.

27 november 1907:
Het is een mooie jubileumviering geworden

4 oktober 1913:
Bij gelegenheid van de kermis trekt het gilde woensdag 8 oktober op en houdt men bij J. van Zutfen een „flinke maaltijd”.

11 oktober 1913:
„Als iets zeldzaams kan worden gemeld dat bij het gilde van St. Catharina, gevestigd bij de heer van Zutfen een der schilden juist op den teerdag zijn 300sten verjaardag vierde. Menigen toast werd hier voor aan tafel afgestoken.”

Steensel, Sint-Luciagilde

22 augustus 1905:
De gilde trekt op kermismaandag uit onder „opperhoofd” W. Bierens, om de nieuwe koning, J. Verhoeven, te installeren. De burens hadden het huis versierd. De krant besluit: „Onze gelukwensch aan Verhoeven en zijn teedere gade, die beiden door de eer jonger schijnen.”

Stratum, Sint-Jorisgilde (deel 1)

6 juli 1895:
Aanstaanden Maandag zal hier een eigenaardig feestje gevierd worden. Dien dag toch zal het vijftig jaren geleden zijn, dat de heer Jos Lodewijks, beter bekend als Sjeff uit St. Joris, als lid werd aangenomen van het St.-Jorisgilde te dezer plaatse.

's Morgens trekt de gilde vanuit het gildehuis naar de kerk. In de loop van de dag zal de jubilaris in een open rijtuig in gezelschap zijner gildebroeders eene vrolijke wandeling maken door het dorp. Hem zal een schoon cadeau geoffreerd worden.

13 juli 1895:
Met de kermis trok men zoals elk jaar in optocht uit. Dit jaar werd het eerderevermelde jubileum gevierd. Op de ereboog stond: Aan Sjeff uit St. Joris, die vijftig jaar bij het corps is Der Gilde van Sint Joris. Zij onze groet gewijd, in vreugde en vroolijkheid. Een wandelstok met inscriptie werd cadeau gegeven.

16 oktober 1895:
Bij het intrede van de nieuwe burgemeester zal de gilde aanwezig zijn.

23 oktober 1895:
Op donderdag 24 oktober zal om elf uur eerderegenoemde stoet ter ere van J.P.J. Smits gevormd worden. Ook het gilde van St. Ambrosius loopt mee.

20 juni 1896:
Op 19 juni werd ter aarde besteld, het stoffelijk overschot van Jos Lodewijks, in de wandeling beter bekend als Sjeff uit St. Joris. Heden werd de uitvaart met vliegende vaandels en indrukwekkend slaande trom ter eere van den verdienstelijken gildebroeder, onder algemene belangstelling gehouden.

23 april 1898:
Het gilde, dat nu reeds geruimen tijd zijne schietoefeningen houdt achter de Barrier te Stratum, waar een zeer doelmatige schutsboom is opgericht, zal de vijfde prijsverschieting van het seizoen houden. Vijf schone prijzen zijn hiervoor ter beschikking gesteld.

4 mei 1898:
Verleden zondag werd een onderlinge schietwedstrijd gehouden. Voor de elf schutters waren vier prijzen beschikbaar. Het was er bijzonder druk aan de oude Stratumsche Barrier, waar de Gildeboom thans weer de plaats heeft ingenomen, waar hij een 40 jaar geleden reeds stond.

15 juni 1898:
In de rouwstoet bij de begrafenis van oud-pastoor A.J. Lombartz gingen het St.-Jorisgilde en het St.-Ambrosiusgilde mee.

3 juli 1900:
Op 2 juli vierde de gilde van Sint Joris het vijftigjarig lidmaatschap van Th. v.d. Wiel deze heeft in die tijd de betrekkingen bekleed van Kapitein, Deken, Secretaris en fungeerde nog als Ouderling. Het gilde toog naar zijn huis en bood een prachtig schild aan.

17 september 1907:
De gildebroeders Th. v.d. Wiel en J. v. Bree hopen op 23 september hun vijftigjarig lidmaatschap van het R.K. Parochiaal gilde van St. Joris alhier feestelijk te herdenken. ■

Uit eerbied voor mijn vader

Op zaterdag 31 mei 2003 schoot Adryo Toorians zich tot de 38ste koning van gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand. Adryo beseft dat hij daarmee zijn vader, Jan Toorians zaliger, heel gelukkig heeft gemaakt. Eindelijk was een Toorians koning geworden! Zijn vader stond dertien keer onder de boom, dertien keer wilde hij koning worden en dertien keer was het hem niet gelukt.

door: Joke van Gils

Adryo is door zijn vader, Jan Toorians, opgevoed met vendelzwaaien. Adryo vendelt vanaf zijn derde jaar. Vlaggen, stokken en bollen bepaalden zijn kinderjaren. Toen hij een jongen was ging zijn belangstelling uit naar ridders en kastelen en weer wat ouder kreeg hij interesse in de heraldiek.

Adryo hoefde niet lang na te denken over het ontwerp van zijn koningsschild. Hij wilde betekenis aan het schild geven, hij wilde er emoties in stoppen en er geschiedenis mee schrijven. Het koningsschild van Adryo Toorians bestaat uit drie lagen: het familiewapen, het schild van zijn vader en een onderschild. De heer Kardang uit 's-Hertogenbosch heeft het koningsschild gemaakt. Het familiewapen en het onderschild zijn nieuw en gemaakt van hoogwaardig zilver.

wapen en het onderschild zijn nieuw en gemaakt van hoogwaardig zilver.

De eerste - symbolieke - laag: het familiewapen

Jan Toorians heeft het familiewapen zelf ontworpen. De toren in het wapen heeft betrekking op de familienaam Tooriani. De rookpluimen staan symbool voor de Tachtigjarige Oorlog toen de Tooriani een trektocht begonnen uit hun moederland Italië, richting het noorden. Het bergje zand slaat op Loon op Zand. De hoorn in het wapen verwijst naar de heerlijkheid; Loon op Zand maakt onderdeel uit van de Heerlijkheid Venloon die in 1269 door hertog Jan I van Brabant in leen werd gegeven aan Willem, heer van Hoorne. De tekst Pugnans vexilla virtutis betekent Strijdend met het vaandel.

De tweede - emotionele - laag: het schild van Adryo's vader

Adryo is een zoon uit het tweede huwelijk van zijn vader, Jan Toorians. Adryo geeft in zijn koningsschild iets mee voor zijn vier broers, geboren uit zijn vaders eerste huwelijk. Dit doet Adryo in de tweede laag, deze laag is het schild dat thuis een centrale plaats innam. Het schild hing in een kastje 'in de goei koamer', waar ze zondags met de hele familie vertoefden. Dat kastje, waar links het goeie servies stond en rechts de glazen, had in het midden een deurtje met glas in lood, waarachter het schild lag.

Het schild is aan Jan Toorians aangeboden in 1961, op

de dag dat zijn vier zonen hun moeder verloren. De jongens waren toen elf, acht, vijf en twee jaar. Jan Toorians kreeg het voor zijn rol in de organisatie van de gildedag in Drunen.

De contouren van het schild, de vendels en stokken zijn zichtbaar onder het familiewapen. Adryo heeft de tekst bewust niet weg laten poetsen. Hij wilde de echtheid bewaren en de geschiedschrijving behouden.

De derde - basale - laag: het onderschild

Adryo heeft de maker gevraagd om een onderschild te maken met heraldische vormen in zijn vaders stijl. Jan Toorians heeft in zijn leven veel schilden ontworpen. Adryo heeft de inscriptie eenvoudig gehouden: A. Toorians, 38ste Koning, gilde Sint Ambrosius, Loon op Zand. ■

Het spoor van Jan Toorians

- 1945-2000
Lid gilde Sint Ambrosius, Loon op Zand.
- 1955 - 1992
Bestuurslid van Kring Maasland en van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden.
- 1958 - 1959
Redacteur van de tijdschriften De Gildetrom en Schuttersgilden.
- 1959 - 1993
Dekenschrijver gilde Sint Ambrosius en voorzitter-secretaris van de Federatieve Vendelcommissie
- 1969
Uitgave van het door Jan Toorians geschreven en geïllustreerde boekwerk Het vendel. Dit boek kreeg internationale erkenning.
- 1971 - 1988
Secretaris Kring Maasland en lid van het dagelijks bestuur van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden.

FEDERATIE-NIEUWS

Hoofdliedendag 2007

Deze zal dit jaar NIET op de gebruikelijke 2e zaterdag van oktober worden gehouden maar op 27 oktober 2007.

Onderhoud circulaire traditioneel schieten

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 12 december 2006 besloten om deze commissie, die als zodanig niet meer functioneel was, voorlopig op te heffen.

Gildencongres 2007

Het tweejaarlijkse gildencongres wordt gehouden in Aarschot, België op 14 april 2007. Het thema is 'Verdraagzaamheid en verantwoordelijkheidszin: een evenwichtsoefening.' Spreker is o.a. Prof. Mr. Martin Jan van Mourik, beschermheer van het Sint Barbara Gilde Ravenstein. Aanmeldingsformulieren zijn aan alle gilden binnen de federatie toegezonden. Opgave alsnog aan: Griffier H.G.B.vzw, Jozef Vlummens, Meetshovenstraat 34, B 3200 Aarschot.

Gildencongres 2009

Het opvolgende congres moet worden georganiseerd door de NBFS. Gilden die zich willen aanmelden voor de organisatie van dit congres kunnen dit tot 1 juli 2007 kenbaar maken aan het federatiesecretariaat. ■

EGS-NIEUWS

Europese Schuttersplannen EGS onder leiding van Prins Van Merode

In de fraaie entourage van kasteel Merode (D.) vergaderde het bestuur van de Europese Gemeenschap van historische Schuttersgilden (EGS), dat veel nieuws had. In een gesprek met president prins Charles-Louis van Merode, algemeen secretaris Lothar Heupts en persverantwoordelijke Horst Thoren werden de plannen voor de toekomst toegelicht.

*Door: Luc Wolters
Eindredacteur Limburgs Schutterstijdschrift*

Wisselingen in het bestuur

Begin november vergaderde de EGS voor 't eerst in haar nieuwe samenstelling: prins Charles-Louis van Merode is de nieuwe president. Ook de vice-president is nog maar net 'in het zadel'. Dit is L.G.F.M. (Loek) Swinkels uit het Brabantse Lieshout en telg uit de plaatselijke brouwersfamilie, die de in 2005 overleden vice-president drs. Frans Wolters, president van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie, opvolgde. Hij werd in september 2005 tot lid van het EGS-bestuur en als vice-president gekozen.

Van Merode

Prins Charles-Louis van Merode volgt graaf Juan t' Kint de Roodenbeeke op, uit het Belgische Deinze, die de functie van president dertien jaar vervuld heeft. De graaf, die inmiddels 73 jaar oud is, liet in 2005 al weten dat hij het stokje graag aan een jonger persoon zou

Prins Charles-Louis van Merode is de nieuwe president van de Europese Gemeenschap van historische Schuttersgilden.

Foto: Luc Wolters

overdragen. Prins Van Merode (geboren 1948 te Brussel), die met zijn 58 jaar aanmerkelijk jonger is, werd bereid gevonden leiding te gaan geven aan de Europese schutters. Van Merode stamt uit een hoogadelijke familie, die zich hoofdzakelijk in België en Duitsland vertakt heeft. Het kasteel Westerloo (B.) is Merode's bezit, maar evenzeer het kasteel Merode te Merode, zetel van de familie. Het is gelegen nabij Langerwehe, vlakbij Aken. En in deze plaats zijn we terug in de drielandenregio, die voor het eerst het initiatief nam om met schutters op internationaal, later Europees niveau van start te gaan. Het eerste Europese Schutterstreffen vond in 1975 in Aken plaats.

Op naar Zweden

Het programma voor 2007 is in grote lijnen bekend. De EGS houdt tweemaal per jaar een conferentie met het volledige bestuur. Dit vindt plaats op wisselende locaties door heel het Europese schuttersland. De vergaderdagen worden gecombineerd met culturele uitstapjes en met een heilige mis, waarbij de investituur plaatsvindt van de Ridderorde van Sint-Sebastianus. In april vindt de voorjaarsconferentie plaats in Peine, in de buurt van Hannover. In deze omgeving zijn wel veel schutterijen, maar die zijn lang nog niet allemaal aan de EGS verbonden. Een missiegebied dus. Peine heeft zich overigens kandidaat gesteld voor het Europees Schutterstreffen in 2015, maar dan kijken we al erg ver vooruit. In het najaar wordt vervolgens de conferentie gehouden in Zweden. Hiermee wordt voor het eerst Scandinavië aangedaan. In Zweden heeft een kleine enclave met schutterijen zich aangesloten bij de EGS en dit betekent dus ook dat het land een keer wordt opgenomen in het reislustige programma van het EGS-bestuur.

Krakau en Maria-Laach

Als extra activiteiten voor het jaar 2007 heeft het bestuur van de EGS - voor het eerst - het beschermheerschap op zich genomen van het 750-jarig jubileumfeest van de schutterij van Krakau. De Polen zijn hartstochtelijke schutters, hetgeen al eerder bleek uit het Europees Schutterstreffen in Krakau zelf in 1998. Van 6 tot 10 juni 2007 viert de 'Bractwo Kurkowe Krakow' haar jubileum. Dan is er nog een benefietconcert voor Maria-Laach gepland op 25 november. Dit is een zeer beduidende Benediktijnerabdij in de Eifel, ten noorden van Koblenz, gesticht in 1093. De abdijkerk van dit klooster werd 850 jaar geleden in 1156 ingewijd door de aartsbisschop van Trier. Tot slot zijn er plannen voor een Rome-bedeavaart.

Rome-bedeavaart

De EGS is voornemens om in november 2007 een reis naar Rome te ondernemen. De Heilige Stad kent naar verluidt niet zo'n optochtraditie. Vandaar dat de Romeinen zeer enthousiast waren toen recent een dertigtal muziekkorpsen door de Italiaanse hoofdstad trokken. Luid applaus weerklonk en een veelvuldig 'gracie' viel de muzikanten ten deel. Dit beeld staat ook de Europese schutters voor ogen als ze van 3 tot 8 november 2007 Rome willen bezoeken. Een van de hoogtepunten moet een optocht door de stad worden, waaraan naar verwachting wellicht 2.000 schutters uit heel Europa deel zullen nemen. De schutters laten zich vergezellen door ettelijke muziekkorpsen. Ander hoogtepunt zou natuurlijk een mis in de Sint-Pieter met de paus Benedictus XVI zijn. EGS-secretaris Lothar Heupts sprak in verband met de geplande schuttersoptocht zelfs van een heuse 'Benedictus-Parade'.

Geen subsidie meer

Gedurende enige jaren heeft de EGS een Europese subsidie voor hun grensoverschrijdend werk mogen ontvangen. Dit jaar greep men naast de goedgevulde ruif. Werken met tolken bleek daarom bijvoorbeeld helaas financieel niet meer mogelijk. Terwijl een aantal jaren geleden nog goede internationale vergaderingen van het uit heel Europa komende bestuur mogelijk waren, die synchroon vertaald werden om het Duits, Engels, Nederlands, Frans en Pools in een goed begrijpelijke structuur te vatten. Helaas heeft het Europees Parlement er niets meer over te zeggen, dat eerder koos voor de volkscultuur, maar is deze beslissing overgeheveld naar de Europese commissie, die kiest voor de elitecultuur.

Europese schutters

Dat de EGS evenwel Europees van opzet is, kan niemand ontkennen. Er zijn immers schutterijen uit onder meer Nederland, België, Duitsland, Noord-Frankrijk, Oostenrijk, Italië, Scandinavië en Polen bij aangesloten: heel Noord-west Europa dus. Het betreft in totaal circa 3.000 verenigingen, hoewel die niet allemaal even betrokken zijn bij de EGS of het Europees Schutterstreffen bezoeken. Met dit aantal verenigingen en hun achterban pretendeert de EGS een schuttersbevolkingsgroep van zes miljoen mensen te vertegenwoordigen, hoewel men direct het verschil erkent tussen degenen die zich wel en degenen die zich niet betrokken voelen bij het schutterswezen op Europees niveau. Voor sommigen vormen de eigen dorpsgrenzen of regiogrenzen een halt. Desondanks staan er nog uitbreidingen op stapel of ze zijn recent gerealiseerd, zoals in Zweden of Kroatië, de Sankt Knutsgilden in Denemarken, 700 schuttersgilden in het Duitse Schleswig-Holstein en de alliantie van historische legereenheden van het Kroatische leger.

Grote bedevaart van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden

Van 3 tot 8 november 2007 wordt een grote Romebedevaart van de EGS gehouden.

Het programma ziet er als volgt uit:

Zaterdag, 3 november 2007

10:00 uur: Gezamenlijke eucharistieviering in de Sint Pieter met alle aanwezige verenigingen, met muzikale omlijsting van de aanwezige muziekgezelschappen.

12:00 uur: Mogelijk een audiëntie.

15:00 uur: Grote Benedictusparade 2007, van de Piazza del Popolo naar het Sint Pietersplein, gevolgd door een taptoe en vuurwerk.

Zondag, 4 november 2007

10:30 uur: Samenkomst op de Piazza del S. Ufficio. Optocht naar het Sint Pietersplein voor het Angelusgebed door de paus. Muzikale omlijsting door muziekgezelschappen.

Maandag, 5 november 2007

Mocht de audiëntie zaterdag niet doorgaan dan zou dit nu kunnen. Zo niet dan is deze dag vrij te besteden.

Na de middag is er een speciaal programma voor de meegereisde leden van de Ridderorde van de Heilige Sebastiaan in Europa. Gasten zijn welkom.

15:00 uur: Gespreksmiddag in de universiteit van het christuslegioen.

19:00 uur: Viering van de eucharistie in de universiteitskerk.

Dinsdag 6 november 2007

De ochtend is voor iedereen vrij.

15:00 uur: Gemeenschappelijke misviering in St. Maria Maggiore met Investituur van de Ridderorde van de heilige Sebastiaan in Europa.

Woensdag 7 november 2007

In de ochtend mogelijke deelname aan de algemene audiëntie. Anders vrij te besteden.

Wijzigingen in het programma voorbehouden.

Naast het gebruikelijke bezichtigingsprogramma loont het de moeite de opgravingen en de haven van Ostia te bezoeken en het Paleis van Lateranen.

Elk deelnemend gezelschap kan naast de vaste programmapunten zijn eigen programma vaststellen alsook tijdstip van aankomst en vertrek

Verdere Informatie en details op de Internetsite van de EGS. (www.e-g-s.eu) ■

**DE
GILDETROM
HET BLAD
VOOR JONG EN OUD!**

Gouden gildebroeder gehuldigd en koningschieten in Vessem

Op de teeravond van gilde Sint Lambertus Vessem werd Jan schoenmakers onderscheiden voor zijn vijftigjarig lidmaatschap. Na vele jaren koningsbegeleider te zijn geweest stopt Jan er op deze dag mee en gaat in het bestuur plaatsnemen als ouderling.

Gouden gildebroeder in Vessem

Op kermis maandag, 2 oktober 2006 vond weer het driejaarlijks koningschieten plaats bij gilde Sint Lambertus Vessem. Het was opnieuw Kees van Riet, die het laatste stuk van de gezegende vogel naar beneden schoot.

Kees van Riet voor de tweede keer koning

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot ziet terug op geslaagd feestjaar

Op 9 augustus 1531 kreeg het Oirschotse gilde Sint Sebastiaan een nieuwe Caert. Het gilde had in 2006 dus het 475-jarig bestaan te vieren! Door de in het leven geroepen "Stichting Gildefeest 2006" werd veel werk verzet, om het feest vorm te geven. Als slogan werd gehanteerd: "Sint Sebastiaan viert eigentijds het 475-jarig bestaan". Het jubileumjaar kende een aantal hoogtepunten.

Tentoonstelling

In het voorjaar werd in het Oirschotse Kruyshuis een tentoonstelling georganiseerd met gildekunst uit de periode 1500 tot heden. De kunst was geleverd door de acht Oirschotse gilden en zuster Gilde Sint Sebastiaan uit Westerlo (B) en door hedendaagse kunstenaars die het thema gilde eigentijds hadden uitgewerkt. De ope-

ning van de tentoonstelling werd gecombineerd met een receptie van het jarige gilde. De tentoonstelling werd druk bezocht en werd zeer positief ontvangen.

Feestweekeinde

Het hoogtepunt was het feestweekeinde van 1 en 3 september 2006. Met inzet van vele gildebroeders en vrijwilligers werd in een week tijd een feestterrein uit de grond gestampt.

In de feesttent achter het kerkhof werd op vrijdag 1 september een swingende feestavond goed bezocht. Vele bezoekers dansten mee op de aanstekelijke muziek van partyband Groove Foundation. De sfeer was goed en een goede opmaat voor het gildefeest van zondag 3 september 2006. Alhoewel het weer zich van een grijze en soms natte kant liet zien was het die zondag al vroeg een drukte van jewelste in de feesttent. Daar verzamelden zich de vele gildebroeders die uitgenodigd waren voor de mis in de Sint Pieterkerk. Ook de beschermheer van het gilde, prins De Merode Westerloo, was aanwezig. Ook verzamelden zich de vele sponsors, die het gildefeest van harte ondersteunden en het feest mogelijk hebben gemaakt. In de druk bezochte mis werd het nieuwe gildevaandel van Sint Sebastiaan gewijd door gildekapelaan, pastoor Spijkers. Het gildevaandel is bewust met moderne digitale druktechnieken gemaakt bij de firma Print Unlimited in Horst. De vormgeving door kunstenaar Cathrien de Jong is gewaagd te noemen. De voor gildevaandels traditionele patroonheilige is heel modern vormgegeven en niet in het midden geplaatst, maar aan de zijde van de vaandelstok. Ook het gebruik van gestileerde gele pijlen over het hele vaandel is bijzonder te noemen. Deze pijlen, met geel als kleur van de haat, staan symbool voor de vervolging van martelaar Sint Sebastiaan in de Romeinse tijd. Ook werden nieuwe zwaaiavaandels geïntroduceerd.

Voor de bezoekers en toeschouwers langs de route gaf de gildeoptocht door het centrum van Oirschot, met ongeveer vijftig gilden en de muziekkorpsen uit Oirschot, Spoordonk en de Beerzen, een mooie kans om al die kleurrijke pracht en praal in zich op te nemen. Na afronding van de optocht, het bleef gelukkig zo goed als droog, werd op het feestterrein de spectaculaire massale opmars uitgevoerd. Met toespraken van o.a. hoofdmans Toon van Overdijk werd het feest officieel geopend. Met harmoniemuziek en een groepsvelddemonstratie gingen de vele wedstrijden van start en werd de tentoonstelling over recent gildezilver geopend. Zowel op het wedstrijdterrein, in de tent als bij de tentoonstelling was het druk en sfeervol. Een nieuw element was, dat de prijs voor de mooiste totaalpresentatie in de zilvertentoonstelling bepaald werd door een publieksjury. Met de uitreiking van het prijenzilver, een bijzonder eigentijds ontwerp gemaakt door de fir-

Slecht weer tijdens massale opmars

ma Nol Coopmans uit Eindhoven, was de feestvreugde nog lang niet voorbij. Het gildefeest had als goede doel 'de Sprinkhaan' in Oirschot geadopteerd, een vakantieoord voor verstandelijk gehandicapten. Dankzij het resultaat van dit feest kan deze volledig op vrijwilligers draaiende instelling ondersteund worden in haar goede werk. Al met al kan Gilde Sint Sebastiaan terug zien op een in meerdere opzichten geslaagd feest. Dankzij de fantastische inzet van vrijwilligers, sponsors en eigen leden heeft de Oirschotse gemeenschap een mooi feest aangeboden gekregen.

Koningschieten

Het jubeljaar werd ook nog eens opgeluisterd met het koningschieten, dat bij Sint Sebastiaan om de twee jaar plaats vindt. In een drukbezochte gildetuin vielen tijdens kermisdinsdag, 26 september 2006, gaandeweg de strijd meer en meer mogelijke kandidaten af. Uiteindelijk wist hoofdmansdeken Toon van der Aa als winnaar uit de bus te komen bij de 9e schietronde. Jos Smetsers verloor hiermee zijn koningstitel. Na het afnemen van de koningseed werd in optocht de nieuwe koning naar diens woning bebracht, alwaar het Gilde op vorstelijke wijze werd onthaald. Daarna volgde de traditionele maaltijd in het Gildehuis, gevolgd door een rondgang door het dorp. Tevens werd tijdens deze dag in de gildetuin een mooie zitbank onthuld, een cadeau van vier jubilarissen die dit jaar veertig jaar lid van het Gilde zijn, te weten: Arie Adriaans, Wim van den Bigelaar, Gerard van Kollenburg en Cees van Rijen. In de leuning van de bank is een oude steen uit de oude gildetuin en een nieuwe steen met de namen van de jubilarissen verwerkt.

Fotoboek

Door een driemanschap van gerenommeerde Oirschotse fotografen is een schitterend fotoboek gemaakt dat de feestelijkheden en de voorbereidingen, op een bijzondere manier in beeld brengt. De warmte en de kleur van het gildefeest worden door deze foto's, met oog voor mens en detail, voor het nageslacht vastgelegd. Inspirerend voor een ieder die dit boek bekijkt: Brabant op zijn best! Het boek is in januari 2007 verschenen. Dit boek is te koop voor de prijs van 27,95 (exclusief verzendkosten) en te verkrijgen bij drukkerij de Croon van Heerebeek te Oirschot. Het boek kan telefonisch (0499-571278) of per mail (info@decroon.nl) worden besteld.

Voor degene die meer over Gilde Sint Sebastiaan Oirschot wil weten, is een bezoek aan de site van het Gilde, www.sebastiaansgilde.nl de moeite waard.

Kringomroeper gehuldigd

Op dinsdag 12 september 2006 heeft het Gilde Sint Monulphus & Gondulphus uit Knegsel Gildebroeder Leo van der Heijden gehuldigd met zijn veertigjarig lidmaatschap. Een afvaardiging van de kring Kwartier van Oirschot spelde hem het kringonderscheidingsteken op. Leo werd in 1966 lid van het Gilde van Onze Lieve Vrouw en Heilige Willibrordus, Wintelre en na zijn verhuizing naar Knegsel in 1975, ging hij op 16 juli over naar het Knegselse Gilde. Niet lang daarna werd hij ge-

Leo is veertig jaar Gildebroeder

vraagd om tamboer te worden van het Gilde. Dat heeft hij gedaan totdat hij gevraagd werd om Kringomroeper te worden van het Kwartier van Oirschot. En dat doet hij vanaf 20 november 1996.

Installatie keizer Sint Sebastiaan en Barbara Moergestel.

Op de feestelijke voorjaarsvergadering van Gilde Sint Sebastiaan en Barbara waren vele Gildebroeders- en zusters, bevriende gilden, een delegatie van het kringbestuur, het college van burgemeester en wethouders en overige genodigden aanwezig voor de feestelijke installatie van keizer Frans van de Sande. In zijn openingswoord verwelkomde hoofdmansman Jan van Rooij de aanwezigen met de woorden dat het installeren van een keizer geen alledaags gebeuren is. Eerst kwam zilvermid Kees Ketelaars aan het woord, die nader inging op het vervaardigen van het prachtige keizerszilver. Hierna begon het officiële gedeelte van de avond. Na het voorlezen van het installatieprotocol door de hoofdmansman, kon burgemeester Kortman de breuk, het uiterlijke teken van het keizerschap, onthullen. Na de zegening door pastoor Ter Wierik en na het doen van de gelofte mocht de burgemeester de breuk bij de keizer omhangen. Vervolgens werd de keizer toegesproken door de hoofdmansman en de burgemeester, welke Frans roemde voor zijn enorme inzet als Gildebroeder, en pastoor Ter Wierik.

Daarna nam de voorzitter van het Kwartier van Oirschot, Jan van Riel, het woord voor de uitreiking van de zilveren kringonderscheiding voor het veertigjarig Gildebroederschap.

Keizer voor het leven

Koningschieten, onderscheiding en wisseling vaandel in Casteren

Elke drie jaar wordt op kermismaandag koninggeschoten bij Sint Willibrordus in Casteren. Na honderd schoten wist Jan Daemen het koningschap te veroveren. Hij was al eerder koning in 2000 en 2003.

Jan Daemen opnieuw koning

Jan en Joke Castelijns

Op 10 november 2006 vierde gilde Sint Willibrordus uit Casteren zijn jaarlijkse teerdag. Jan Castelijns ontving op deze dag de kringoorkonde wegens zijn vijftigjarig gildebroederschap. Jan maakt ook al vele jaren de vogel voor het koningschieten.

Op deze teerdag werd ook het hoofdvaandel overgedragen. Na vele jaren het hoofdvaandel te hebben gedragen droeg Harry Verbaant het over aan Nol Wouters.

Nieuwe en oude vaandrig in vol ornaat

KEMPENLAND

Sint Catharinagilde tot Blortem en Gestel

Draagschild vaandrig

Het Sint Catharinagilde tot Blortem en Gestel heeft haar jubileumjaar afgesloten tijdens de Catharinadagviering op zondag 19 november 2006. Wij herdachten in 2006 het feit dat het gilde 450 jaar geleden werd opgericht. De eucharistieviering in de kerk van de HH Harten was een mooie dienst, waarbij het koor van Maria Middeles de zang verzorgde. Hierna ging het gilde naar gemeenschapshuis 'De Ketting', alwaar het programma

van de dag werd voortgezet. In aanwezigheid van het gilde met echtgenotes, diverse vrienden van het gilde en afgevaardigden van ons zuster-gilde Sint Joris, werd eerst Jaco Moonen in het zonnetje gezet. Voor Jaco was het vijftien jaar geleden dat hij lid werd van het gilde. Hij heeft de functie van tamboer. Jaco kreeg door de regerend deken een fraaie jubileumspeld opgespeld. Hierna vroeg Leo van der Sangen het woord. Leo had voor het gilde een heel mooi schild meegebracht, dat

Opspelden gildeonderscheiding

hij uiteraard zelf had vervaardigd. Dit schild wilde hij aan het gilde schenken in het kader van ons jubileumjaar. Hij had gedacht aan een draagschild voor de vaandrig, omdat deze na de heroprichting van ons gilde de eerste was geweest die door hem een koningsschild had laten maken. Tevens had de vaandrig, Chris Moonen, ervoor gezorgd dat Leo lid werd van ons gilde. Het was nu de tijd om het zeer fraaie zilverwerk, gemaakt uit restanten zilver, te overhandigen aan de vaandrig, die het prachtige draagschild namens het gilde in dank aanvaardde.

Ludiek afscheid van Rein Haase als bestuurslid Sint Catharina Tongelre

Rein heeft in de loop van de jaren vele functies bekleed binnen en buiten het Sint Catharinagilde Tongelre. Als blijk van verdienste is hij daarvoor rijkelijk gedecoreerd met ridderorden. Hij werd geëerd door gilden uit binnen en buitenland. Ook de Nederlandse overheid liet zich niet onbetuigd. Deze rijke schakering aan ridderorden deden niets af aan het feit dat hij een beminlijke gildebroeder en bestuurder was. Tijdens een van zijn

Rein Haase

weinig spraakzame perioden aan 'n bar, liet hij zich ontvallen dat hij nog één orde miste. Niet dat hij ontvreden was over die andere onderscheidingen, die hij trouwens nooit droeg, maar toch. Bij verder doorvragen bleek dat hij graag benoemd zou worden tot ridder in de orde van de Kousenband. Of in de officiële benaming: Knight Companion in the most noble order of the Garter. Een ridderorde die je alleen krijgt met uitdrukkelijke toestemming van de Britse Kroon. Waarom eigenlijk? Dacht hij aan die mooie dames die de 'kousenband' omhoog zouden schuiven, langs zijn blote gladgeschoren benen tot aan de plaats waar een kousenband behoorde te zitten? Nee, navraag leerde dat de kousenband om een bedekt been wordt aangebracht, en onder de knie wordt vastgemaakt. Met behulp van onze, uit Engeland afkomstige, gildebroeder en zijn vrouw werd het complete kostuum, met alle bijbehorende versierselen gemaakt. En ik kan U vertellen dat, dat heel veel werk was. Tijdens onze Catharinadag kwam op een gegeven moment een Engelse Bobby, als 'vertegenwoordiger' van de Britse Kroon, binnen, in volledig tenue, die alle versierselen en als laatste de 'kousenband' aanreikte en aanbracht. Dus niks knappe dames enz. enz...

Mensen die hem goed kennen, zagen hem toch een traantje wegpinken. Hij kon dit ludieke blijk van waardering echt waarderen, wij gildebroeders en zusters uit binnen en buitenland zullen hem missen als bestuurder. Wij eerden hem met deze ridderorde indachtig de spreuk die op de 'kousenband' staat: HONI SOIT QUI MALY PENSE, (in gewoon Nederlands: Schande over hem die er slecht over denkt).

Koningschieten en onderscheiding voor koning

Op zondag 7 mei 2006 werd bij het sint Martinusgilde Tongelre geschoten voor het nieuwe koningsschap. Na de dienst bij de Mariakapel vertrokken we naar ons gildeonderkomen in de Bogten. Na een overvloedige koffietafel werd er geloot voor de volgorde van schieten. De aftredende koning, Martijn van de Dungen, mocht de spits afbijten. Het werd een zeer spannende

strijd. Na het 135ste schot dwarrelde het laatste stuk van de koningsvogel naar de beneden en mocht vader Martien zijn zoon Martijn opvolgen. Hij vormt samen met zijn vrouw Wilma, na een onderbreking van twee jaar, opnieuw voor twee jaar het koningspaar.

Op de teerdag, 11 november 2006, hebben wij jubilaris, Martien van de Dungen een onderscheiding uitgereikt voor zijn veertigjarig gildebroederschap. Ook werd hem de onderscheiding van Kring Kempenland opgespeld door Jan Schrurs. Martien heeft gedurende deze tijd gevendeld en is ook een tijd lang standaardrijder geweest. In de periode 2002 tot 2004 heeft hij het koningschap waardig uitgedragen.

Hij weet van aanpakken en als er iets gedaan moet worden op het gildeterrein is Martien van de partij. Samen met zijn vrouw Wilma heeft hij ook nog eens voor voldoende aanwas voor het gilde gezorgd in de vorm van drie zonen, welke allen lid zijn.

Koning Martien en vrouw Wilma

Onderscheiding voor gildebroeder en kringvoorzitter Jan Schrurs

Jan Schrurs

Tijdens de EST-Feest in Bernheze in augustus 2006, heeft gildebroeder en tevens voorzitter van Kring Kempenland, Jan Schrurs, de ridderorde ontvangen in de Orde van Sint Sebastiaan, een onderscheiding van de EGS. Sinds een jaar maakt Jan deel uit van de Nederlandse delegatie in het EGS-bestuur. Tevens gaat onze waardering uit naar de vendeliers Ralph van de Voort, Henk van de Nobelen, Antwan van de Dungen en Ad

van de Dungen, die de eerste prijs behaalden met het groepsvendelen. Tevens behaalde Ad hier ook nog de derde plaats individueel in de A-klasse vendelen. Deze groep vendeliers had tijdens de concerten in juni van Guus Meeuwis in het Philips station, ook al het Sint Martinusgilde vertegenwoordigd. Dit deden zij door tijdens het lied 'Brabant' het podium vendelend op te komen.

Installatie van erelid Harrie van Raaij Martinusgilde Tongelre

Op de teerdag van 2006 werd de heer Harrie van Raaij geïnstalleerd als erelid. Met ereleden halen wij mensen bij het gilde waarvan wij hopen dat deze kunnen bijdragen aan het wel en wee binnen het gilde. Mensen die het Brabants culturele erfgoed een warm hart toe dragen. Als we binnen ons gilde rond kijken weten wij dat we veel te danken hebben aan onze eredekens dhr.

Kuyken en dhr. Wouters en erelid dhr. De Wit. Deze hebben veel voor ons gilde gedaan en wij zijn hen daar zeer erkentelijk voor. Met zijn Brabants hart zal Harrie een aanwinst binnen ons gilde zijn.

Harrie van Raaij en kapitein Ton Dijkstra

Een geslaagde teerdag

Het Sint Catharina en Sint Barbaragilde Mierlo vierde op zaterdag 9 december 2006 haar jaarlijkse teerdag. De dag was prima voorbereid door de teerdagcommissie. In de middag bezocht het gezelschap het nationale Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon. Een indrukwekkende verzameling historisch materiaal uit een verleden, waarvan de mensheid helaas te weinig heeft geleerd. Hierna woonde het gilde de mis bij, ter intentie van levende en overleden broeders van het gilde. Eén van de hoogtepunten tijdens het avondprogramma was de installatie van twee nieuwe gildebroeders: Piet Manders en Frans van der Vleuten die de eed aflegden. Na het officiële gedeelte genoten de gildebroeders in een genoeglijk samenzijn volop van kout, spijs en drank. De traditionele verpachting van gildeattributen bracht ook dit maal weer een record bedrag op, zeer welkom met het oog op de hoogst noodzakelijke restauratie van het fraaie vaandel van het gilde.

Installatie van de gildebroeders

Gilde Sint Catharina en Sint Barbara Leende

Op zaterdag 25 november had het gilde weer haar jaarlijkse teerdag. Na een kop koffie met cake, hield regerend deken Frans van de Gevel een toespraak, en maakte bekend dat op deze avond twee gildebroeders gehuldigd en onderscheiden zouden worden met het gouden schild van Kring Kempenland, en een gouden rozet voor hun vijftigjarig lidmaatschap. Erelid Gerrit van Happen kreeg de gouden rozet toegevoegd aan zijn gouden onderscheiding, die hij al eerder had ontvangen voor zijn verdiensten als regerend deken. Gildebroeder Martinie van Meijl Hzn. kreeg de gouden onderscheiding voor zijn grote inzet. Ook kregen nog eens twee gildebroeders een zilveren draagschild. Jan van

Mierlo voor zijn vijftienvijftigjarig dekenschrijverschap en Antoon van Mierlo voor zijn vijftienvijftigjarig kapiteinschap. Ze werden uitgereikt door dhr. J. Schrurs, voorzitter van Kring Kempenland en bijgestaan door districtsraadsheer Jan de Greef.

Jubilarissen Gerrit van Happen en Martinie Meijl

Eerste keizer en een nieuwe koning bij Sint-Martinusgilde Waalre

De nieuwe keizer

Het Sint Martinusgilde Waalre schiet op de zaterdag na Waalre Kermis elk even jaar om een nieuwe koning. Op zaterdag 26 augustus 2006 kwam het gilde bijeen om in optocht, voorafgegaan door de Martinus en de standaardrijder op zware paarden, de 'oude' koning Piet Bongaerts uit te gaan halen. Aanbellen? Nou nee, één schot met het zwaar gildeweapen en de deur ging al open. Piet wist ervan, want hij was al twee keer koning

geweest, en had samen met zijn Corrie voor een ruime ontvangst gezorgd in zijn zonovergotene achtertuin. Een uurtje later trok het gilde naar het schietterrein, de lucht betrok, de paarden kregen onderweg nog even ruzie en alles wees op een groeiende spanning. Sinds de oprichting in 1827 was het nog niemand gelukt, driemaal achtereenvolgende koning en daarmee keizer te schieten. Enkele keren was er die kans geweest, maar steeds was het anders gelopen. Nu dan wel? In het gildebos stond alles gereed: tenten, banken, stoelen, drankjes, hapjes, de schutsboom. Talrijke belangstellenden uit het dorp en van bevriende gildes volgden de voorbereidingen.

De nieuwe koning met zijn vrouw

Het vrijen van de boom, het offeren op de trom, het aanbieden van Piets tweede koningsschild, het vrijgeven van de koningsmantel, de loting voor de volgorde, het plaatsen van de vogel. Het kostte ook wat moeite, de vijf kandidaten moesten er 193 keer voor schieten, maar toen had uitgerekend Piet Bongaerts de vogel te pakken. En daarmee het keizerschap. Vervolgens moesten de vier overblijvende kandidaten opnieuw aantreden voor de koningstitel. Het

weer hielp niet echt mee, het zicht werd slechter en dat is natuurlijk de reden geweest, dat er maar liefst 267

keer geschoten moest worden, voordat de nieuwe vogel viel. Guus Kuijken was de laatste schutter en daarmee de komende twee jaar koning.

PEELLAND

Sint Antoniusgilde heeft weer beschermheer

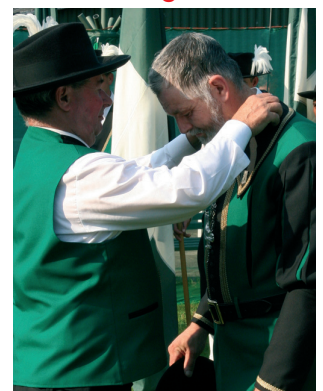
Het Sint Antoniusgilde uit Beek en Donk heeft weer een beschermheer. Op 6 september 2006, tijdens de bijzondere feestelijke ledenvergadering, kreeg jonkheer Jan de Jong van Beek en Donk door kapitein Piet Swinkels de sjerp en de hoed, die bij deze functie horen, uitgereikt. De banden tussen de Beekse Schut en de familie De Jong van Beek en Donk zijn al oud. Sinds 1893 is het beschermheerschap van vader op zoon overgegaan, en met de nieuwe beschermheer treedt de vierde generatie aan. Uit heraldisch onderzoek is overigens gebleken, dat de familiewapens die de oudste trom van het gilde uit 1789 sieren, die van Gerard de Jong en Johanna Judith Josselin zijn, de rechtstreekse voorouders van de beschermheer. Waarschijnlijk waren ze de schenkers van de trom. De kapitein wees in zijn toespraak op de goede herinneringen die het gilde heeft aan de vorige, in 2004 overleden beschermheer en zei, er trots op te zijn dat jonkheer Jan de Jong van Beek en Donk in de sporen van zijn vader wil treden. De toespraak werd besloten met een hartelijk welkom, ook aan de echtgenote van de beschermheer.

Hoofdman Piet Swinkels en Jonkheer Jan de Jong

Het Sint Antoniusgilde heeft nieuwe koning

Kermismaandag is voor het Sint Antoniusgilde Beek en Donk altijd een van de hoogtepunten van het jaar. Dit jaar had deze dag echter een speciaal tintje. Eens in de drie jaar schiet het gilde zich een nieuwe koning, en zo ook dit jaar. Op 11 september trok het gilde naar 't wipke, de schietaccommodatie van de Beek en Donkse gilden. Na de gebruikelijke openingsrituelen begon de spannende strijd tussen de troonpretendenten en bij het 202e schot was het vaanderig Huub van den Bergh die zich de komende drie jaar koning mag noemen. Hij kent het klappen van de zweep want hij was eerder al koning geweest.

Huub van de Bergh

Nieuwe schutsboom voor Sint Antoniusgilde

Tientallen jaren heeft de Beekse schut zijn koningen ge-

schoten langs de Bosscheweg, op het terrein van kasteel Eijckenlust. De laatste jaren echter vond het schieten met de kermis plaats op de gezamenlijke schietaccommodatie van de Beek en Donkse gilden, 't Wipke.

Gevolg was dat de schutsboom aan de Bosscheweg steeds meer in verval raakte en het gilde voor de keuze gesteld werd om de schutsboom op te ruimen of op te knappen. Er werd besloten de schutsboom daar te handhaven. De houten boom werd opgeruimd en een stalen boom kwam ervoor in de plaats. Het terreintje werd opgehoogd en ingezaaid met zaad van wilde planten en een meidoornheg werd aangeplant.

Op 1 oktober 2006 werd de schutsboom symbolisch in ere hersteld door de onthulling van een herdenkingsbordje met de tekst "Ter herinnering aan de vriendschappelijke relatie tussen het Sint Antoniusgilde Beek en de Familie De Jong Van Beek en Donk 1893-2006". Bij de ceremonie was het gilde in vol ornaat aanwezig. De onthulling gebeurde door beschermheer jonkheer Jan de Jong van Beek en Donk, kapitein Piet Swinkels en luitenant Frans Panhuijzen. Ook gildeheer, pastor Jan Engels was betrokken bij de ceremonie. De kapitein sprak in zijn speech de dank uit naar allen, van binnen en buiten het gilde, die hun bijdrage geleverd hebben aan de totstandkoming van de schutsboom en omgeving. Het is niet de bedoeling dat er nog geschoten wordt aan de Bosscheweg, de schutsboom is een monumentje geworden en het moet daar een mooi hoekje worden in dit typisch Brabantse landschap.

V.l.n.r. Frans Panhuijzen, jonkheer Jan de Jong en Piet Swinkels

Ridder voor Sint Antonius Abt Lierop

Decorandus Mies Sijbers

Gildebroeder Mies Sijbers is tijdens de openingsplechtigheden van het Europees Schuttersstreffen 2006 in Bernheze opgenomen in de Ridderorde van de Heilige Sebastianus van Europa. Samen met nog tweeëntwintig gildebroeders, komende uit geheel Europa, werd Mies tijdens de Investituursmis door de beschermheer van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden, Zijne Koninklijke en Keizerlijke hoogheid Aartshertog Dr.

Otto van Habsburg, met het zwaard tot ridder geslagen. Deze hoge onderscheiding werd hem uitgereikt voor zijn vele verdiensten voor het schutters- en gildewezen.

Sint Antonius Abt heeft nieuwe koning

Jan Bekx is op kermismaandag schutterskoning geworden van het Gilde van Sint Antonius Abt Lierop. Bij het 110de schot haalde hij het laatste gedeelte van de vogel

naar beneden. De aftredende koning, Lambert van den Boogaard moest met lede ogen toezien hoe zijn zwager, Jan Bekx het goede schot loste. Met een vendelhulde van het zustersgilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën werd het officiële gedeelte afgesloten. Rond de klok van zessen werd de nieuwe koning naar zijn huis begeleid waar met een vendelhulde van het eigen gilde de dag van het koningsfeest werd afgesloten. Jan is de 83ste bekende koning en Gaby de tiende koningin.

Koning en koningin Jan en Gaby Bekx

Sint-Antoniusvieringen in Gemert

Veel hoogtepunten in Gemert, waar het Gilde van Sint Antonius en Sint Sebastianus de patroonsfeesten vierden. Op de dag zelf, 17 januari, werd het feest in de parochie Sint Antonius Abt in De Mortel gevierd. Die dag heet in de volksmond Mortelzondag. Tijdens de gildemis werd een nieuwe standaardvlag gewijd. Op de feestdag van Sint Sebastianus, 20 januari, werd toch voornamelijk aan Sint Antonius gedacht. De optrekdag begon met een, noem het, 'In memoriam kapiteinsontbijt' in het huis van de overleden kapitein Johan van den Berg. (zie elders in dit blad) De gildemis was nieuw vorm gegeven met een nieuw misboekje met nieuwe, oude, Antoniusliederen. De jubilarissen werden al vooraf gehuldigd door de burgemeester, het stipendium voor de tamboers werd uitbetaald en de gildenvoorzitter vroeg gemeentelijke medewerking voor een ruimte voor het opbergen van de attributen.

Peter van Hout (22) werd in de besloten vergadering tot nieuwe deken gekozen. Hij is een zoon van de veertigjarige jubilaris Peter van Hout en kleinzoon van diens vader, de nieuwe deken van het jaar 1933. Hij werd 's middags geïnstalleerd en daarna door het gilde begeleid naar het gildehuis. Onderweg werd er twaalf keer gefeliciteerd en getrakteerd met een hartversterkertje.

De Jubilarissen waren Twan van Asseldonk, vijftwintig jaar broeder /ouderling; gildebroeder Peter van Hout, veertig jaar en Lau Huijbers, die samen met zijn

Het aanreiken en aansteken van de Goudse pijp door een buurmeisje is een onderdeel van het installatieceremonieel

echtgenote Corrie borg stonden voor eveneens veertig jaar gildebroederschap en ouderling. De robijnen jubilarissen schonken het gilde een groen kazuifel, te gebruiken voor gildemissen en missen van gildebroeders. Een bijzonder geschenk, nu eens geen zilveren schild of contanten, maar meer cachet voor een gildemis. Dat het 's morgens tijdens de gildemis al was gebruikt had niemand opgemerkt.

Jubilarissen tijdens Catharinadag

Het Sint Catharinagilde Helmond vierde op 20 november 2006 haar jaarlijkse Catharinadag. De dag begon met een mis in de Lambertuskerk. Eredeken pastoor Ard Smulders ging hierin voor. Daarna gebruikten de gildebroeders en de genodigden het traditionele gildeontbijt; koteletten met bruin en witbrood. Toen volgde de feestvergadering, waarin de 'oude Koning' Martien van Santvoord een zilveren schild aan het koningsvest hing. Ook Ereschutter, burgemeester Jacobs schonk een zilveren schild aan het gilde. Tijdens deze feestvergadering zijn Jan Verspaget en Eef Luijben gehuldigd voor hun vijftig- en veertigjarig gild jubileum. Jan Verspaget kreeg uit handen van Mies Sijbers de kringonderscheiding. Jan Verspaget is in de vijftig jaar dat hij gildebroeder is, reeds vele jaren penningmeester van het Sint Catharina gilde.

De kringonderscheiding voor Jan Verspaget

Gildepastor Franklin de Coninck geïnstalleerd

Op zondag 5 november 2006 werd het feest van de patroondag van het Sint Leonardusgilde ingezet met een plechtige viering in de Leonarduskerk, voorgegaan door pastor Franklin de Coninck. Maandag 6 november is de feestdag van Sint Leonardus. Al vroeg in de morgen moesten de gildebroeders aantreden voor een gebedsdienst in de Leonarduskapel en na de viering werd de heer Ties van de Velden door hoofdman Antoon de Groot in de bloemen gezet. Al vele jaren heeft Ties, naast koster en toezichthouder, ervoor gezorgd

Hoofdman Antoon de Groot (l) en gildepastor, diaken Franklin de Coninck met echtgenote

dat de omgeving van de kapel er altijd keurig uitziet. Hierna trok het gilde in vol ornaat, met gildebroeder Han Konings als standaardruiter voorop, naar De Werf om het personeel en de bewoners een vendelgroet te brengen. We werden hartelijke ontvangen en hierna was het de beurt aan het gemeente-bestuur. De burgemeester nam de eed van trouw af aan het burgerlijk gezag, gevolgd door een vendelgroet. In een korte toespraak onderstreepte hij het belang van het gildewezen in onze Beek en Donkse gemeenschap.

Tijdens de lunch, voorafgegaan door de vendelgroet aan onze gastheer en gastvrouw Hans en Martha, werd pastor De Coninck met hoed en sjerp geïnstalleerd als gildepastor, ook wel gildeheer genoemd. Hij volgt pastor Theo van Rossum op, die onlangs is vertrokken naar een verzorgingshuis in Tilburg.

Jan Huijbers erehoofdman van het Sint Leonardusgilde

Tijdens de viering van het patroonsfeest van het Sint Leonardusgilde Donk, werd op de feestavond van 6 november 2006 gildebroeder Jan Huijbers door het bestuur benoemd als erehoofdman van het gilde.

In 1961, vijfenveertig jaar geleden, trad hij toe tot het gilde en heeft zich vanaf het begin actief ingezet om het slapende gilde nieuw leven in te blazen. Hij begon als standaardrijder, daarna tamboer en vanaf 1990 commandant. In 1966 schoot Jan zich tot koning en in dat zelfde jaar werd hij gekozen in het bestuur en aangesteld als voorzitter. Jan zag en ziet het gildewezen nog steeds als een waardevolle schakel tussen heden en verleden, als een cultuurdrager waarbij hechte vriendschap, sociale steun aan elkaar, trouw, sportiviteit en broederschap heel belangrijk zijn. Tijdens zijn veertigjarig voorzitterschap is veel tot stand gekomen. Enkele belangrijke feiten zijn ongetwijfeld de bouw van de Leonarduskapel in 1977 en de uitwisseling met het Schützengesellschaft Gittelde. In 1977 werd Jan Huijbers gevraagd plaats te nemen in het kringbestuur van Kring Peelland en vanaf 1990 tot heden is hij penningmeester. In 1996 ontving Jan voor zijn enorme inzet, zowel binnen als buiten ons gilde, een koninklijke onderscheiding en werd hij benoemd tot lid in de orde van Oranje Nassau. Tijdens de jaarvergadering van 2006 is Jan gestopt als hoofdman. Als dank voor zijn vele verdiensten heeft het bestuur hem tijdens de feestavond benoemd tot erehoofdman van het gilde. Ook zijn echtgenote Maria werd in de hulde betrokken, zij kreeg een mooie bos bloemen aangereikt. Tijdens deze feestelijke bijeenkomst werd ook Frans Verhoeven naar voren geroepen omdat hij vijftientwintig jaar lid is van de schut. Van de voorzitter ontving hij de zilveren speld. Tenslotte werd Han Konings als nieuwe gildebroeder en standaardruiter geïnstalleerd. Gelukkig is er weer wat jong bloed in het gilde en daar zijn we nog steeds voor in.

Ere hoofdman Jan Huijbers met echtgenote en Antoon de Groot

Nieuwe koning, Stefan van Vegchel

Op kermismaandag, 4 september 2006, vond bij het Sint Servatiusgilde Lieshout het jaarlijks koningschieten plaats. Met een vliegtuigsleper als vervoermiddel mocht het koningspaar zelf voorop rijden met in hun kielzog een tractor met platte wagentjes met de gildebroeders, sjerpdragers en pastoor Beekman. Piet Strijbos verontschuldigt zich omdat hij de verdere dag niet mee kon maken, maar dat hij de nieuwe pastoor van Lieshout / Mariahout J. Beekman bereid heeft gevonden de kerkelijke rituelen uit te voeren. 's Middags begon het koningschieten met vijftig schutters en het was erg spannend. De aftredende koning en erekoning maakten geen gebruik van het zevende schot en met het 206e schot werd Stefan van Vegchel de nieuwe koning en vroeg zijn vrouw Charlotte als zijn koningin. Erekening Piet Swinkels blijft nu in functie.

Koning Stefan van Vegchel met echtgenote

Bestuurswisseling en benoeming eregildeheer

Piet Strijbosch eregildeheer

Dinsdag 24 oktober 2006 vond de jaarvergadering van het Sint Servatius Gilde Lieshout plaats. De voorzitter maakte bij de mededelingen bekend dat gildeheer, pastor Piet Strijbosch het rustiger aan gaat doen in verband met zijn hoge leeftijd van 88 jaar. Tijdens de eucharistieviering van 19 november bij gelegenheid van tien jaar Sint Servatiuskapel, werd pastor Piet Strijbosch geïnstalleerd als eregildeheer voor zijn vele verdiensten

voor het gilde. Bij de bestuursverkiezingen werd penningmeester Sjaak Vorstenbosch bij acclamatie herkozen. Aftredend en niet herkiesbaar was deken Jan Manders. De voorzitter bedankte Jan voor zijn inzet vanaf 26 oktober 1990 voor zijn bestuursfunctie bij het gilde. Jan Manders is een gildebroeder vanaf de reactivering in 1981. Namens het gilde bood voorzitter / hoofdman Toon Gevers een presentje aan. De overheid van het gilde droeg als nieuw bestuurslid gildelid Willy Schrama voor aan de vergadering en zonder tegenkandidaat aanvaardde de vergadering het nieuwe bestuurslid. Na evaluatie van het jubileumjaar en de rondvraag sloot de voorzitter de vergadering met de christelijke groet.

van 10 november 2006 stond mede in het teken van jubilea en wisseling in de overheid. Na tweeëntwintig jaar als lid en deken-rentmeester had Jan van Breugel te kennen gegeven te willen stoppen als lid van de overheid. Jan wordt opgevolgd door zijn mede gildebroeder en hoofdman Hans van der Schoot van het Sint Joris - Sint Catharinagilde uit Gemonde. Jan heeft ruim 130 vergaderingen van de overheid bezocht en was op vele plaatsen aanwezig bij het uitreiken van een kringonderscheiding of bij de uitvaart van een overleden gildebroeder/-zuster. Met een smoes werd Jan tijdens de vergadering naar buiten gelokt en zo had de algemene vergadering de tijd om hem op voordracht van de overheid te benoemen tot ereleden van onze gildekring Maasland. Hoofdman Jack Goudsmits spelde een prachtig schild met een opgelegde os op.

Er waren ook nog twee zilveren jubilarissen in onze schietcommissie (sectie boogschieten wip), te weten Ton Smits van het Sint-Catharinagilde uit Den Dungen en Rob van de Wiel van het Sint Jorisgilde uit Haaren. Beiden ontvingen uit handen van hoofdman Jack Goudsmits een zilveren Kring Maaslandspeld met een boog erop.

Theo Hanegraaf erehoofdman Gilde Sint Antonius Abt Nuland

Gedurende de afgelopen zesentwintig jaar was Theo Hanegraaf het boegbeeld van het Nulandse Sint Antonius Abtgilde. Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 5 oktober 2006 droeg hij het hoofdmanschap echter over aan Gerry van der Schoot. Onder leiding van Theo heeft ons gilde een geweldige bloei beleefd. Als dank voor deze jaren en ook voor zijn drieëndertig jaar als overheidslid bood het gilde hem op 17 december 2006 een receptie aan. In het begin van de middag ging het voltallige gilde naar zijn huisadres alwaar we hem een vendelgroet brachten. Daarna ging de hele stoet, met Theo en zijn vrouw in een koets, getrokken door het paard van onze standaardruiter, naar ons gildehuis café-zaal Kerkzicht.

Daar sprak de nieuwe hoofdman woorden van dank en bood Theo de titel erehoofdman aan, met daarbij een passend schild en bijbehorende sjerp. Door de koning en jeugdkoning werd hem een medaillon aangeboden, uit naam van alle gildebroeders. Vervolgens nam burgemeester Boelens het woord en reikte Theo de erepenning van verdiensten van de gemeente Maasdonk uit, als dank voor zijn inzet voor de vele verenigingen in de gemeente en met name voor het gilde. De receptie, die een complete verrassing was voor Theo, werd druk bezocht door vele gildebroeders en vertegenwoordigers van diverse verenigingen.

Koningschieten bij gilde Nistelrode

Tijdens de jaarlijkse teerdag van het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode, op 30 september 2006, vond het tweejaarlijks schieten om de titel van gildekoning/koningin en het jaarlijks schieten voor de titel van schutterskoning plaats. Het schieten op de houten koningsvogel, vervaardigd door de op dat moment nog regerende koning Paul Altorf, verliep onder hoogspanning omdat vele gildebroeders en -zusters de koningstitel voor zich wilden opeisen. Met het lossen van het honderdvijftigste schot verwierf gildebroeder Willy van der Heyden, welke reeds eerder millenniumkoning was, de felbegeerde titel koning van het gilde. De vendeliers brachten na het uitbrengen van de heildronk door de kersverse koning een vendelgroet.

Tijdens de gildenmis op zondag 8 oktober 2006 in de kerk te Nistelrode, werd de koning plechtig geïnstalleerd en door onze vaandrig met het vaandel ingeven-

deld. Overheid, gildebroeders en gildezusters dankten de scheidende koning Paul Altorf voor de bijzondere wijze waarop hij inhoud heeft weten te geven aan zijn koningschap en wensen de nieuwe koning Willy van der Heyden een succesvolle regeerperiode toe.

De nieuwe koning in Nistelrode

Activiteiten van het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout

Voor het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout is 2006 bijzonder druk geweest. Vele gildeactiviteiten vonden plaats en diverse schutters waren het hele jaar actief bij veel wedstrijden. Met wisselend resultaat bezochten we de gildedag bij het Sint Ambrosiusgilde in Haarsteeg en het EST in Bernheze. In Haarsteeg behaalden we vijf zilveren schilden, vooral bij het schieten. Bij het EST was onze standaardrijder Geerd Moonen succesvol met een derde prijs in de optocht. Verder waren we als gilde actief voor de Udenhoutse gemeenschap bij diverse ontvangsten in het oude raadhuis en voor de bewoners van verzorgingstehuis de 'Eikelaar'. Hier organiseerden we het jaarlijkse koningschieten. Als gilde waren we natuurlijk ook present in de Sint Janskathedraal in Den Bosch bij de meimaandvieringen. We gingen te voet, met de fiets of met de auto. Het was een hele happening. Als gilde hebben we in 2006 ook het Nederlands Kampioenschap jeugd en opgelegd schieten georganiseerd. Met hulp van alle leden en aanhang is het een grandioos succes geworden. De schutters behaalden vele prijzen in 2006. Bij de vier bonden maar liefst eenenvijftig stuks. Ook wonnen we veel bekens op bondwedstrijden en bij andere gelegenheden. Ook het onderling schieten is goed verlopen. In negen wedstrijden werd bepaald wie de kampioenen werden. Bij het opgelegd Klasse A was dit voor de eerste keer een gildezuster en wel Jill Manni. De Van de Voortbeker was voor Jack Engel en de Rijkertrofee voor Geerd Weytmans. Voor keizer Wil van der Laak was 2006 ook een goed jaar. Hij was namelijk vijftientig

Keizer Wil van der Laak

jaar keizer. In 1975, 1978 en 1981 behaalde hij de koningstitel en werd dus 'keizer voor het leven'. Voor zijn tomeloze inzet en aanwezigheid in de afgelopen jaren, werd hij geëerd met een zilveren schild en kreeg hij een oude gildewandelstok in bruikleen. Hij was blij verrast met zoveel aandacht.

Fred van de Berg Ridder in de orde van Heilige Sebastianus

Tijdens de Europese gildefeesten in het laatste weekend

van augustus vond een noemenswaardige gebeurtenis plaats. Echter, vanwege de omvang van dit grote feest en familieomstandigheden werd één aspect, namelijk dat Fred van den Berg tot ridder geslagen werd, overgeslagen. Vandaar dat een interview met Fred achteraf zeker op zijn plaats is.

'Capitulum Ordinis Equitum Sancti Sebastiani...', deze tekst staat op een levensgrote oorkonde, die Fred met veel trots laat zien. Kort gezegd komt het er op neer dat Fred van den Berg een man is met buitengewone verdiensten en die door zijn inzet het denken en doen van mensen in Europa in eenheid probeert samen te houden. Vandaar dat het kapittel van de Orde van de Heilige Sebastianus in Europa Fred van den Berg beschouwt als Ridder in de orde van de Heilige Sebastianus. En daartoe werd hij dan ook tot Ridder geslagen door Grootmeester Z.K.K.H. Aartshertog Dr. Otto van Habsburg.

Naast de taak als eerste jong deken (secretaris) van het Sint Barbaragilde uit Dinther, is Fred ook nog actief buiten Dinther. Zo is hij dekenschrijver (secretaris) van Kring Maasland. Hij is ook bestuurslid van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden. Met veel trots toonde Fred dan ook het opgespelde insigne. Het is een waardig sierstuk, dat Fred van den Berg op een waardige manier mag en kan dragen.

De door Fred van den Berg ontvangen oorkonde

Nieuw vaandel ingezegend

Op 4 december, de officiële feestdag van Sint Barbara, hield het gilde van Dinther de jaarlijkse Sint Barbara-viering. In de mis, die werd voorgegaan door de schutsbroeder A. Schoonen O' pream en Vicaris-Generaal W. van Meijgaarden, werd aandacht besteed aan de viering van het eerste lichtjesfeest, de start van de zes donkere weken. (drie vóór en drie ná Kerstmis) Verder werden in deze viering de overleden leden van het gilde herdacht en nieuwe leden geïnstalleerd. Ook was er aandacht voor de inzegening van het nieuwe vaandel. Dit pronkstuk is van de hand van Thea de Visser. Het betreft hier een vaandel, 1.80 x 1.80 meter groot. Het werd samengesteld volgens de voorschriften van de heraldiek en banistiek, en na bezichtiging en keuring door de landelijke SAT-commissie. De beeltenis van Sint Barbara werd vervaardigd naar het ontwerp van Henk van der Heijden, die deze zegening jammer genoeg niet meer mee kon maken. Om een indruk van het handwerk van Thea de Visser te verkrijgen werden o.a. de volgende technisch zaken gememoreerd. Gedurende drie jaar werden door Thea 3.212 uren aan het vaandel gewerkt, waarin zij ongeveer één miljoen steekjes borduurde in ca 3.451 meter draad. Elke beeltenis is minimaal tweemaal uitgevoerd, zodat op de keerzijde de volgens patroon uitgeknipte, gespiegelde afbeelding kon worden bevestigd.

Vernoemd wordt specifiek 'minimaal' tweemaal, want

tijdens het doorbladeren van “de beschrijving van de werkzaamheden werd een derde sleutel ontdekt, die precies hetzelfde was uitgevoerd als die op het vaandel stond, maar per abuis niet in de gespiegelde uitvoering werd geborduurd. In de zojuist aangegeven omschrijving zaten ook de getekende afbeeldingen, waarin specifiek de toe te passen kleuren werden aangegeven. Hieruit kon worden afgeleid dat er eenenveertig verschillende kleuren in het vaandel waren verwerkt. Thea sloot af met het uitspreken van de hoop, dat Dinther in de regionale wedstrijden eindelijk ook eens in aanmerking zou kunnen komen voor een eerste prijs voor het vaandel. Als dank zal voor Thea een gekalligrafeerde oorkonde worden gemaakt, waarin een afdruk van ‘haar’ vaandel zal worden opgenomen.

Nieuw vaandel van Sint Barbara

Gildekoor Sint Barbara presenteert CD 'Eenheid'

Met slaande trom, bazuingeschal en vliegend vendel werd op zondag 13 augustus 2006 in de Sint Servatiuskerk in Dinther de presentatie van de nieuwe cd “EENHEID” van het koor van gilde Sint Barbara uit Dinther geopend. Voor een overvolle kerk bracht het gildekoor onder leiding van Henk Habraken de liederen van de nieuwe cd ten gehore. Door luid applaus lieten de aanwezigen merken hoezeer zij de liederen waardeerden. Niet alleen de liederen over onder andere: 'Gilde', 'Gildekoning', 'Geluk', 'Eenheid' of 'Neij leven', brachten de handen van de toeschouwers op elkaar. Ook de liederen als: Ubi Caritas, Pater Noster, Domine Salvum Fac en de gezangen uit de Missa Unitis, brachten de aanwezige in beroering.

Speciale aandacht werd geschonken aan de uitreiking van de eerste cd. Deze uitreiking vond plaats nadat het gildekoor het lied Homo Sapiens had gezongen. Dit lied was namelijk gebaseerd op een gedicht, dat werd geschreven door wijlen Dr. Pim Luykx. Dit was voor de hoofdman van het gilde reden om de eerste cd aan mevrouw Luykx te overhandigen.

Als klapstuk van de middag werd het lied “Europa” ten gehore gebracht. Dit lied werd door Henk Habraken speciaal geschreven in het licht van het 15de Europees Schutters Treffen. Dit lied trof het publiek dusdanig, dat er spontaan een staande ovatie volgde. Na de voorstelling kreeg het publiek de gelegenheid om in het gildehuis de persoonlijke felicitaties over te brengen aan alle medewerkers van de cd.

Gilde Sint Blasius Heusden sluit schietseizoen af

Op zaterdag 21 oktober sloot het gilde Sint Blasius uit Heusden het schietseizoen van 2006 af. 's Middags kwamen de gildeleden in het clubgebouw bij elkaar, om van daaruit te vertrekken naar het schietterrein.

Om drie uur begon de schietwedstrijd met als inzet, het winnen van de Van Kasterenbeker. Na een spannende strijd tussen dertien gildebroeders en -zusters kwam

Rutger Jan van Spijk als winnaar uit de bus. Hij mag nu een jaar lang de Van Kasterenbeker houden. Na de wedstrijd werden in de Wijkse Poort de diverse bekens die het afgelopen jaar waren gewonnen uitgereikt.

Kampioenen Sint Catharina Vlijmen

Tijdens de feestavond van de schietafdeling zijn de kampioenen gehuldigd van de onderlinge competitie van het schuttersgilde Sint Catharina uit Vlijmen. Zoals elk jaar bleef de spanning er tot de laatste schietronde in. Aan deze competitie deden zesendertig schutters mee. Net als vorig jaar was Els Verhoeven weer de sterkste schutter in de A klasse opgelegd en in de B klasse opgelegd ging de eerste prijs naar Marietje van Griendt. Ook het schieten met vrije hand bleef spannend tot op de laatste dag. Tim Vastre kwam als sterkste uit de strijd, die daarmee ook het combinatieklassement won bij de heren. Tweede werd Els Verhoeven, die het combinatieklassement won bij de dames.

In de B klasse vrije hand ging de titel naar Toon van Vugt met een ruime voorsprong op Thom Verhoeven. Rick van de Griendt werd opnieuw jeugdkampioen. Tijdens regionale wedstrijden werden geen grote resultaten behaald dit jaar, maar de zevende plaats van Danny van de Griendt tijdens het Europese Schutterstreffen in Heeswijk- Dinther is zeker het vermelden waard.

De kampioenen van Sint Catharina Vlijmen

Vughtse gilden schieten gemeentelijk wisselschild

De beide Vughtse gilden Sint Barbara-Sint Sebastiaan en Sint Catharina hebben op zondag 8 oktober 2006 geschoten om een wisselschild dat beschikbaar was gesteld door het gemeentebestuur van Vught. Bij het gilde van Sint Barbara-Sint Sebastiaan waren er maar acht gildebroeders die gerechtigd waren om mee te schieten, zodat er van elk gilde acht deelnemers waren. Na vier ronden stond het Sint Catharinagilde al acht punten voor.

Hierna kwamen de schutters van Sint Barbara-Sint Sebastiaan sterk opzetten en werkten de achterstand weg en was de eindstand gelijk, zodat er een kampronde nodig was. In deze ronde toonde het gilde van Sint Catharina over de minste zenuwen te bezitten en won deze ronde. Zij werden de winnaar van het nieuwe wisselschild, ontworpen door de hoofdman van het Sint Catharinagilde, Bert Kluytmans, voorstellende het gemeentewapen van Vught, met daarin ver-

Waarnemend burgemeester J. Baartmans reikt het wisselschild uit aan de hoofdman van het Sint Catharinagilde, Bert Kluytmans

werkt de namen van beide Vughtse gilden. Het nieuwe schild werd uitgereikt onder een toepasselijk woord door waarnemend burgemeester, mevrouw J. Baartmans, in het bijzijn van de wethouder van cultuur, de heer J. Teurlings.

Gildebroeders onderscheiden

Op zaterdag 25 november 2006 vierde het Sint Catharinagilde Vught haar jaarlijkse teerdag. De dag begon met het ophalen van Henk Heessels, waarna een mis volgde in de H. Hartkerk. Na de dienst werd de eed van trouw aan het kerkelijke en wereldlijke gezag hernieuwd. In het gildehuis werd Bart Franken geïnstalleerd als gildebroeder. Henk Heessels werd door beschermvrouwe, mevrouw M. Houben van Lanschot onderscheiden met de titel gildebroeder van het jaar 2006. Zij memoreerde zijn staat van dienst bij het Sint Catharinagilde als tamboer en secretaris/penningmeester. Hij ontving hiervoor het bijbehorende schildje.

Aan Bert Lamboo werd een zilveren schildje uitgereikt voor het behalen van het schutterskampioenschap 2006 en aan Harriette van Rixtel voor het winnen van het LAS wisselschild. Jos van Gogh, Bert Lamboo, John van den Wittenboer en Jan Verhulst werden met een zilveren schild onderscheiden omdat zij in augustus bij het Europees schutterstreffen in Heeswijk beslag wisten te leggen op de derde plaats voor viertallen. Tot slot werd Thijn van de Sande naar voren geroepen en in het zonnetje gezet. Thijn is vijftig jaar vendelier en wist op de kringdag te Haarsteeg nog beslag te leggen op de eerste plaats in de vaandelklasse. Als schutter is hij vijf keer schutterskampioen geweest en in 1968 en 1992 wist hij zich tot koning te schieten. Daarnaast verzorgt hij nog het secretariaat van een kringcommissie en treedt hij regelmatig op als jurylid bij vendelwedstrijden. In 1980 nam hij het archief over van Jan van de Mortel, dat inmiddels is ondergebracht bij het streekarchief. Hij heeft er ongeveer 10.000 uren ingestoken. Thijn werd door hoofdman Bert Kluytmans onderscheiden met een door de hoofdman zelf ontworpen schild in de vorm van een CD met een afbeelding van een gildevaandel met daarin 'vijftig jaar' gegraveerd, een gildegeweer en een camera vanwege het maken van foto's voor het gildearchief en een boek met een schrijfveer voor het verzorgen van de publiciteit en het gildearchief. Mevrouw van de Sande kreeg van de hoofdman een bos bloemen aangeboden voor de uren waarop ze Thijn had moeten missen.

De onderscheiden gildebroeders in Vught

Nieuws uit het gilde Sint Crispinus en Sint Crispinianus Besoijen

Zondag 17 oktober 2006 werd er geschoten om de Willem van den Hovenbeker. Trotse winnaar werd Bert van Hulten. De dag erop was het weer statiedag, de traditionele afsluiting van het buitenschietseizoen. Dit

evenement werd rond middernacht afgesloten met alleen maar winnaars. Het was een zeer geslaagde dag. Voor Nol van den Besselaar was het zelfs dubbel feest. Hij vierde zijn vijftienvigjarig lidmaatschap als gildebroeder. We namen ook afscheid van onze beschermheer, burgemeester Jan de Geus, voor wie het de laatste statiedag als beschermheer was omdat hij per april 2007 met pensioen gaat. Hem willen we bedanken voor alles wat hij voor het gilde heeft gedaan. Ook voor de lekkere worstenbroodjes die sinds zijn installatie als beschermheer voor rekening van de gemeente op de statiedag werden geserveerd. Op deze statiedag werden er ook nog enkele prijzen verdeeld. Rene van Kuijk was de beste schutter bij het opgelegd schieten en Sander Oome kwam als beste schutter bij het vrije handschieten uit de bus.

Het nieuwe jaar begon voor het gilde op 8 januari 2007 met de Verloren Maandag. Naar goed gebruik werd er gerikt en (door de jeugd) gebiljart. Winnares bij het rikken werd Ina Leenheers en bij het biljarten won Raymond de Gouw.

Rikken en jokersen bij de gilden uit Elshout en Drunen

Op zaterdag 13 januari 2007 werd er gekaart in Partycentrum 'De Remise' in Drunen. Voor de 38e keer organiseerden de gilden uit Drunen en Elshout de kaartavonden ten behoeve van Het Zorgkind en DVS. De inleg per avond was 2,50 inclusief één lot voor de hoofdprijs over drie avonden. De gilden danken hierbij alle sponsors uit Drunen en Elshout.

De kaarters in Drunen

Nieuws van het gilde Sint Joris Udenhout

Het gildejaar heeft zijn tweede evenement, het jeu de boulesstoernooi, afgerond. Het jaar was begonnen met de presentatie van het boek 'Gilde Sint Joris Udenhout 1594 - 2006'. Het boek is zeer goed ontvangen in het dorp. Het heeft veel positieve recensies gekregen. Het boek is nog steeds te koop bij dekenschrijver Rob Weijtmans.

Er hadden zich voor dit toernooi zestien tripletten opgegeven. Men moest spelen op grind en op gras. Voor de gilden is het spelen op gras heel normaal. De tripletten kwamen van het gilde Sint Antonius & Sint Sebastiaan Udenhout, Petanque Udenhout, Jeu de Boules Club Biezenmortel, gilde Sint Joris Udenhout en Volksdansgroep 't Akkedeert. Men moest die middag drie partijen spelen. Ondanks dat er regen was voorspeld is het toch bijna de gehele middag droog gebleven. Dit heeft de onderlinge verbroedering goed gedaan. Het geheel stond onder supervisie van de Jeu de Boules Commissie van gildekring Maasland.

En tussen al die ervarenheid stonden twee tripletten, die van het gilde Sint Antonius & Sint Sebastiaan Udenhout, voor wie het de eerste kennismaking was met het jeu de boulespel. Ze wisten zich goed staande

te houden tussen al dat geweld. Het eerste triplet heeft zelfs een wedstrijd gewonnen. Na afloop bleef men nog gezellig na praten, wat de verbroedering alleen maar goed deed.

De jeu de boulers in actie

Activiteiten in Oisterwijk

Een bijzonder mooie herfstzondag was het decor van de officiële sluiting van het schietseizoen van het Oisterwijkse Sint-Sebastiaangilde, op zondag 22 oktober 2006. Op doel schoten de leden met de handboog op een geluksblazen en boven aan de wip hingen tientallen gekleurde ballonnen met daarin een letter. Aan het eind van de middag ontvingen de seizoenwinnaars een fraai aandenken.

Op de wip is bij de jeugd Sjoerd Snijsheuvel kampioen geworden en Frank van Loon is seizoenwinnaar bij de volwassenen. Anton van Loon is winnaar op doel en tevens de beste 'ring-7-schutter'. De beste 'ring-3-schutter' is Gerard Massuger en Jack Goudsmits sluit het jaar af als beste 'ring-8-schutter'.

Zondag 26 november 2006 bracht de echte Oisterwijkse Sint-Nicolaas met vijf Zwarte Pieten een bezoek aan het gilde. Speciaal voor de kinderen en kleinkinderen van de leden had hij cadeautjes bij zich.

Enige tientallen oud-medewerkers van C&A regio Breda waren op donderdagmiddag 14 december 2006 te gast op Landgoed de Rosep in Oisterwijk. Verschillende leden van het plaatselijke Sint-Sebastiaangilde gaven samen met een delegatie van het Sint-Joris & Sint-Sebastiaangilde uit Heukelom een vendeldemonstratie. Alle senioren, waaronder Anthony Wehmeijer, gildebroeder uit Heukelom en mede-organisator van de middag, waren enorm enthousiast.

De gemeenteraad van Oisterwijk gaat drie à vier keer per jaar op werkbezoek om zich te informeren over zaken uit de samenleving. Donderdagavond 14 december 2006 was als thema voor het werkbezoek 'de gilden' gekozen. In een samenwerking van de vijf gilden binnen de gemeente Oisterwijk (Oisterwijk, Moergestel en Heukelom) en de Stichting Landjuweel 2008 werd het werkbezoek gehouden in de grote zaal van 't Draai-boompje te Moergestel.

Johan Oomen uit Eindhoven verzorgde op voortreffelijke en uitdagende wijze een algemene inleiding waarbij telkens een link werd gelegd naar de plaatselijke gilden. Burgemeester Yvo Kortmann vertelde over zijn betrokkenheid bij de gilden en zijn rol daarin als erehoofdman. De organisatie van het eerstvolgende landjuweel toonde de raads- en commissieleden hun eigentijdse zienswijze op het grootse feest in 2008. Er was zelfs een heuse kennisquiz met vijftwintig vragen. De winnaar had twintig vragen goed en won daarmee voor zijn politieke fractie een schietontmoeting met de handboog bij het Oisterwijkse Sint-Sebastiaangilde. Een ontspannende en voor velen leerzame avond.

Bouw gildehuis Zeeland

Sinds de vorige Gildetrom is er een stuk ruwbouw klaargekomen van het in aanbouw zijnde eigen onderkomen op het schutsveld van het Sint Jacobusgilde in Zeeland.

Graag had het gilde het gebouw voor nieuwjaar onder kap gehad maar dat is jammer genoeg niet gelukt. Als u dit leest in maart 2007 is men al weer veel verder gevorderd. Met veel eigen werk en vakmanschap van Bouwbedrijf Cornelissen uit Zeeland kon de vlag in top en dat geeft een prettig gevoel.

Henk van Asch koning Soester gilde

De laatste zondag van augustus is voor het Soester Groot Gaesbeeker Gilde hét hoogtepunt van het verenigingsjaar. De gildebroeders strijden deze dag om het koningschap. Dit is niet alleen voor het gilde maar ook voor de gemeenschap in Soest een niet meer weg te denken activiteit uit een drukke agenda met culturele activiteiten. Rondom het koningschieten is er een programma opgebouwd met acht dagen lang activiteiten op of rond het eigen gildeterrein De Blaak. Terugkijkend op dit evenement is iedereen het er weer over eens dat de jaarlijkse gildefeesten in Soest zeer succesvol zijn verlopen. De dag van het koningschieten werd geopend met een viering met gilde-eer in de Petrus en Pauluskerk.

's Middags verzamelden de gildebroeders zich in de feesttent, waarin door de regen de afscheidsceremonie van de oude koning Theo Vlug werd voltrokken. Op weg naar de schietboom werd het droog, hoewel tijdens het schieten af en toe wat regen viel. Niet minder dan 102 gildebroeders schreven zich voor de strijd in. Er waren 377 schoten nodig om de houten vogel van zijn voetstuk op de paal te krijgen. Daarvoor was meer dan tweeënhalf uur nodig. Een periode waarin vele duizenden belangstellenden zich naar het feestterrein begaven om van het koningschot en de daarop volgende huldiging getuige te zijn. Henk van Asch was de gelukkige schutter, die emotioneel geraakt werd door het succes. Het succes dat hij pas later met zijn vrouw kon delen omdat deze op het moment van het schot nog thuis werkzaamheden moest afronden. Aan het begin van de avond werd de huldiging gevolgd door een bezoek aan huis van het gildekorps, alwaar de familie hulde werd gebracht. Na afloop ging het koningspaar met de bus naar de feesttent voor het bijwonen van de feestavond. De volgende middag waren ze het stralende middelpunt tijdens de traditionele ouderencontactmiddag in de feesttent.

Koning Henk van Asch wordt overvendeld. Naast hem ouderman René van Hal

Drukbezochte nieuwjaarsreceptie en opening teerjaar

Zondagmiddag 7 januari waren vele honderden belangstellenden naar het gildehuis gekomen voor de nieuwjaarsbijeenkomst van het Soester gilde. Hiermee werd een start gemaakt van het vierjaarlijkse teerjaar. De gildefeesten 2007 rondom het koningschieten worden op zondag 19 augustus uitgebreid met een ouderwetse teerdag: een dag met een gildeviering, dansen om de gildeboom en het nuttigen van de teermaaltijd. Naar verwachting zullen hier zo'n 800 gildeleden aan deelnemen. Dus dat vergt de nodige voorbereiding.

De nieuwjaarsbijeenkomst is altijd weer een samenkomst van de gildeleden maar ook vertegenwoordigers van verenigingen en organisaties waarmee gedurende het jaar wordt samengewerkt.

Aan het eind van het woordje van ouderman René van Hal, werd ook de beoogde opvolger van hem gepresenteerd. De huidige koning, Henk van Asch, is bereid gevonden reeds nu al het bestuur te versterken en in december 2007 tijdens de Algemene Ledenvergadering de oudermansstaf over te nemen. Henk van Asch is geen onbekende in de Soester gemeenschap.

Gilde Ravenstein installeert eerste erezuster

In een onlangs gehouden algemene vergadering heeft het Sint Barbara Gilde Ravenstein enkele historische besluiten genomen. Met ingang van het nieuwe gildejaar kunnen behalve mannen ook vrouwen tot het gilde toetreden. Ook belangstellenden van buiten de vestingstad Ravenstein zijn van harte welkom. De acte van wijziging van de statuten is op Barbaradag 4 december 2006 gepasseerd ten overstaan van prof. M.J.A. van Mourik, tevens beschermheer van het gilde.

Hoofdman Wout Heessen vertelt: „Het is een lang proces geweest. Toch was uiteindelijk niemand tegen toetreding van vrouwen bij het gilde. De keuze heeft niets te maken met het behoud van het gilde. We hebben eerder een oude traditie in ere gesteld. Al tien jaar kwamen er regelmatig aanvragen van vrouwen binnen. Daar geven we nu gehoor aan. In het verleden hebben eerder vrouwen deel van het gilde uitgemaakt. De laatste keer was aan het einde van de negentiende eeuw. Doordat vrouwen volgens het geloof niet in de herberg mochten komen, kwam daar verandering in. Alleen bij de vrije broeders zaten nog wel vrouwen. Toen de gildebroeders en de vrije broeders eind jaren vijftig samengingen, verdwenen de vrouwen.”

Erezuster Fien Heessen-Hendriks krijgt de rozet opgespeld door hoofdman Wout Heessen

Enkele dames hebben zich inmiddels al aangemeld. Daarnaast is de eerste vrouw tot erezuster van het gilde benoemd. Het is de 93-jarige Fien Heessen-Hendriks, echtgenote van wijlen gildekeizer Henk Heessen. Al vanaf 1939 is zij op verschillende manieren aan het gilde verbonden.

Tot voor enkele jaren was ze veelvuldig bij de gildeactiviteiten betrokken. Tijdens de kerkelijke viering van het patroonsfeest op 4 december is zij als eerste erezuster van het gilde geïnstalleerd. Hierbij ontving zij uit handen

van de koning een fraai rozet in de gildekleuren geel en blauw met een zilveren torentje. Dit torentje, getooid met de drie vensters, is het symbool waaraan de heilige Barbara te herkennen is.

Koning Sint Ambrosius Gilde Gilze

Traditiegetrouw vond op de eerste zaterdag ná de Gilse kermis - 7 oktober 2006 - het koningschieten plaats bij het Sint Ambrosiusgilde. Al op vrijdagavond en op de vroege zaterdagmorgen waren gildebroeders in de weer geweest om het Mollebos (het dorpspark in het centrum van Gilze) om te bouwen tot schutswei. Al vroeg in de morgen werden de gildebroeders en -zusters door tromgeroffel aangemaand mee te gaan naar de verzamelplaats café-restaurant de Harlekijn. Van daaruit vertrok men naar regerend koning Wim Teeuwen voor een vendel hulde. Aansluitend hierop werden de vertegenwoordigers van het kerkelijke en burgerlijke gezag opgehaald. Op het Mollebos werd eerst de inwendige mens versterkt, waarna de hoofdman de bedoelingen van het koningschieten uitlegde.

Daarna kwam Wim Teeuwen aan het woord. Reeds - in 1994 - was hij koning geweest. Van het koningschild dat hij destijds het gilde schonk legde hij opnieuw de symboliek uit. Dit schild bood hij opnieuw aan, maar nu voorzien en uitgebreid met een prachtig gestileerd herhalingsschildje, geheel in harmonie met het bestaande schild en voorzien van het jaartal 2005. Vervolgens plaatste de burgemeester en de pastoor de houten vogel op de boom en werd onder tromgeroffel door hen de eerste schoten gelost. Vervolgens begonnen twaalf gildebroeders aan de strijd om het koningschap.

De volgorde van schieten wordt bij het Sint Ambrosiusgilde elke ronde opnieuw door loting bepaald, hetgeen dan automatisch betekent dat niet persé ook de beste schutter koning wordt. Uiteindelijk wist Gerard Aerts bij het 294ste schot het laatste deel van de vogel naar beneden te halen.

Sinds de heroprichting vindt bij het Sint Ambrosiusgilde het koningschieten ieder jaar plaats. Omdat is gebleken dat een koningschap van

slechts één jaar door de koning als erg kort wordt ervaren, heeft het gilde besloten het koningschieten voortaan elke twee jaar te doen plaatsvinden en wel in de even jaren. Het volgende koningschieten in Gilze vindt nu plaats in 2008.

Koning Gerard Aerts

Driekoningen bij Gilde Sint Hubertus

Dit lied klonk over de straten en in veel huizen van Leur, waar de Driekoningen langs trokken en soms binnen gingen:

„Driekoningen, Driekoningen wij vollegun de ster,
Driekoningen, Driekoningen en komme van jeel ver.
Wij hope op nun gulle gaof diegin Caspers dwoos kunt doen.
En brenge dan die gulle gift strak nor de Zonnebloem.
Wij wense oe ut beste toe toch vur de rest vant jaor.
En nwok de groete, van Mels, Cas en Baltuzaor”.

Het was opnieuw geen weer dit jaar toen drie gildebroeders met een vierde persoon op 6 januari er op uit trokken om hun driekoningentocht te gaan doen. Het is alweer een traditie van bijna vijftig jaar dat gildebroeders van Gilde Sint Hubertus Leur bij bekende

en soms onbekende adressen even naar binnen gaan om onder het zingen van een eigen gemaakt driekoningenlied de mensen te bewegen een klein of soms wat groter bedrag te laten deponeren in een speciale collectebus. Als dit lied gezongen is dan volgen altijd, de beste wensen en 'daor motte me mar wa op drienke'. Hier wordt soms gebruik van gemaakt maar echt niet overal, want dan zou het doel van deze driekoningenavond niet aan zijn verwachtingen voldoen en mogelijk te vroeg eindigen. Na een gezellige tocht komen zij rond elf uur aan bij de familie Tak, die al vanaf het begin de gelden in ontvangst nemen, dit jaar voor de plaatselijke vereniging van de Zonnebloem. Nadat de opbrengst geteld is wordt op de goede afloop nog een glaasje gedronken.

De Driekoningen met een goed doel...

Jac van Bekhoven koning Sint Jan Wernhout

Na vier jaar was het op dinsdag 26 september 2006 weer koningschieten bij gilde Sint Jan uit Wernhout. Voordat men met het schieten begon, werd eerst het reglement door hoofdman Stan van Dijck voorgelezen en het heersende koningspaar Johan en Bep Siemons 'onttroond' met het afleggen van de koningsmantel en sjerp. Na de bevrijdende schoten van burgemeester Iz. Keijzer, in functie als overhoofdman van het gilde, wethouder Vermeulen, hoofdman Stan van Dijck, keizer Toon de Beer en oudkoning Johan Siemons waren de gildebroeders aan de beurt. Al snel wezen een dertigtal geweelopen richting de koningsvogel. Het mag duidelijk zijn dat bij zo'n groot aantal schutters de vogel snel zou sneuvelen. Arjan Jochems was de gelukkige die het laatste restant van de boom schoot en stond nu voor de keuze het koningschap te aanvaarden, of een nieuwe vogel op de boom te laten plaatsen tegen schenking van een vat bier aan de gildebroeders op de tweede teerdag. Hij koos voor het laatste, dus ging de tweede vogel in top.

Bij het begin van de tweede ronde werd snel duidelijk welke gildebroeders serieus doorgingen voor het

Installatie koning Jac van Bekhoven

koningschap. Ad de Hoon, Ludo Frijters en Jac van Bekhoven leken gebrand op de koningstitel welke deze ronde niet meer afgekocht kon worden.

Na een spannende strijd mocht Jac van Bekhoven zich de nieuwe gildekoning noemen.

Na het omhangen van het koningszilver nam Jac de felicitaties van de aanwezigen in ontvangst.

Toon Roovers koning Hubertus Gilde Leur

Afgelopen zomer is Toon Roovers voor de derde maal koning geworden van Schutsgilde Sint Hubertus te Eten-Leur. Na 137 schoten viel de zware vogel ter aarde en was het koningschap voor Theo Bos voorbij. Voor Theo en het gilde was dit jammer, aangezien hierdoor een keizerschap verloren ging. Hij was al tweemaal achtereen koning.

Koning en koningin Toon en Anette Roovers

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noord-Brabantse schuttersgilden

**IN IEDER GILDEGEZIN
HOORT DE
GILDETROM THUIS!**

In Memoriam

Hans Swartjes, Sint Joris Berlicum (Maasland)

Hans Swartjes

Met het overlijden van Hans Swartjes is opnieuw een open plek gevallen in de gelederen van het Berlicumse Sint Jorisgilde. Kort voor de kerstdagen en twee dagen voor zijn 58ste verjaardag moesten de gildebroeders afscheid nemen van een van hun trouwste leden. Hans was zesendertig jaar lid van Sint Joris.

Patric van Helvoort, Sint Joris Berlicum (Maasland)

Patric van Helvoort

Gildebroeder Patric van Helvoort (30) is op kerstavond op afschuwelijke wijze het slachtoffer geworden van een gewelddadig misdrijf. Zijn poging om – in de geest van Sint Joris – anderen te beschermen tegen

zinloos onrecht, moest hij met zijn leven bekopen. Patric groeide op in een gildefamilie die de strijdvaardigheid van schutspatroom Sint Joris voor het bewaren van normen en waarden hoog in het vaandel heeft.

Hij kwam als gildeknaap in 1984 bij het gilde, eerst als tamboer en later als een gedreven en succesvol schutter. Ook met darten wist hij velen achter zich te houden.

Jan Hesselmans, Onze Lieve Vrouwe Broederschap Biest-Houtakker (Kwartier van Oirschot)

Jan Hesselmans

Op 3 augustus 2006 is gildebroeder Jan Hesselmans te Tilburg overleden. Jan was een bekend persoon in de paardensport. Hij was zeventien jaar lid.

Cor de Koning, Sint Leonardus, Donk (Peelland)

Op 22 september 2006 hebben wij gildebroeder Cor de Koning (63) nog een vendel hulde gebracht omdat hij veertig jaar lid was van het gilde. Drie weken later, 13 oktober 2006, kregen we het droeve bericht dat Cor was overleden. Cor was een trefzekere gildebroeder die

Cor de Koning

Wim Los, Cloveniersgilde Etten o. b. v. Sint Jan de Doper (Baronie en Markiezaat)

Wim Los

Wim voelde zich op zijn gemak bij het gilde en was er nagenoeg wekelijks te vinden. Hij zei eens, dat hij in het Cloveniersgilde een ware vriend had gevonden en hielp graag wanneer dat in zijn ogen nodig was.

Albert van Dommelen, Sint Antonius en Sebastiaan Gemert (Peelland)

Albert van Dommelen

1969 werd hij gekozen tot nieuwe deken en was de opvolgende jaren regerende en afgaande deken. In 1982 schoot hij zich tot koning en koos echtgenote Leny als koningin. Deze schoot zich in 1984 tot koning en koos hem tot koningbegeleider.

Johan van den Berg, Sint Antonius en Sebastiaan Gemert (Peelland)

Johan van den Berg

zich zowel in 2000 als in 2002 tot koning schoot. Een actief lid met een grote betrokkenheid en inzet.

Moegestreden en uitgeput is op 28 december 2006 gildebroeder en dekenschatbewaarder Wim Los overleden. Hij was lid sinds 26 oktober 2003. In juni 2006 nam hij de functie van dekenschatbewaarder op zich.

Oud-koning en koningbegeleider Albert van Dommelen is op 14 september 2006 overleden. Hij werd in 1966 vendelier en bleef dat tot een slopende ziekte hem ervan weerhield. Hij won vele prijzen. In

1947 bij het gilde en in 1948 schoot hij zich tot koning en was daarmee de jongste koning ooit. Zesenvertig jaar was hij kapitein en onder zijn bezielende leiding kwam veel tot stand. Het landju-

weel in 1972 hielp hij mee te organiseren. Zijn bijzondere aandacht had het standaardpaard. Hij was in die zaken traditioneel. In 1991 werd hij begiftigd met de eremedaille in zilver behorende bij de orde van Oranje-Nassau.

Toon van den Eijnde, Sint Joris Gemert (Peelland)

Toon van den Eijnde

Helaas is na een zware operatie op dinsdagavond 31 oktober 2006 oud-koning Toon van den Eijnde (62) overleden. Toon was in de periode 2003-2005 samen met zijn vrouw Francien het koningspaar van het gilde. Als tamboer sloeg hij graag de trom, net als zijn vader, maar zijn gezondheid liet dit de laatste jaren niet meer toe.

Cees Hermans, Sint Joris Goirle (Kwartier van Oirschot)

Cees Hermans

Na een kort ziekbed is op 29 oktober 2006 Cees Hermans (83) overleden. Cees was al sinds 1975 gildebroeder en vanaf 1996 lid van het Sint Joris Gilde. Hij was voorzitter van de kringcommissie standaard-

rijden Kwartier van Oirschot en van de federatiecommissie van de NBFS. Hij kreeg hiervoor diverse onderscheidingen.

Zijn laatste, Pro Ecclesia et Pontifice, kreeg hij op 15 augustus 2006 als dank voor zijn inzet op kerkelijk gebied.

Theo Ansems, Heilig Sacramentsgilde Hulsel (Kwartier van Oirschot)

Theo Ansems

Op 29 november 2006 is Theo Ansems, keizer van het Heilig Sacramentsgilde uit Hulsel overleden. Theo was ruim vijftig jaar lid van het gilde. Hij begon als vendelier en was lid van de volksdansgroep, kruisboog-

schutter, secretaris, penningmeester en ruim 29 jaar keizer. Hij was ook lid van de schietcommissie van het Kwartier van Oirschot.

**Bernard Lendering, Sint Joris
Hoogeloon (Kwartier van Oirschot)**

Bernard Lendering

Op 9 september 2006 kwam het bericht dat Bernard Lendering (74) was overleden. Bernard was bijna vijftig jaar gildebroeder. Het gilde stond bij Bernard hoog in het vaandel, waarin hij als kruisboogschutter

altijd zeer actief was.

**Piet van de Sande, Sint Monulphus en
Gondulphus Knegsel (Kwartier van
Oirschot)**

Piet van de Sande

Op de patroonsdag van het gilde op 16 juli 2006 werd het gilde opgeschrikt door het overlijden van gildebroeder en vendelier Piet van de Sande (64). Hij werd lid van het gilde op 16 juli 1971.

**Wim Vermeer, Sint Joris Udenhout
(Maasland)**

Wim Vermeer

Op zondag 26 november 2006 is Wim Vermeer (77) overleden. Wim was sinds 1969 lid van het gilde.

Hij verzorgde voorheen het 'Schutsheike', een stukje grond dat eigendom is van het gilde Sint Antonius &

Sint Sebastiaan en van het Sint Jorispilde, beiden uit Udenhout. Het is gelegen naast de boerderij van Wim. Nu zorgt zijn zoon Joost er voor. Wim had een hoog plichtbesef en voerde de taken zorgvuldig uit, hij wist precies wat er gedaan moest worden. Hij was een levensgenieter.

**Nico de Koning, Sint Lambertus
Vessem (Kwartier van Oirschot)**

Nico de Koning

Nico de Koning, 32 jaar lid van gilde, waarvan dertig jaar als tamboer, overleed op 24 oktober 2006 aan de ziekte A.L.S. In zijn rolstoel was hij tot het laatste moment aanwezig.

Mogen zij allen rusten in vrede ■

**IS JOUW
MEE-LEZER NOG
GEEN ABBONNEE?**

**DE
GILDETROM**

**HET BLAD
VOOR JONG EN OUD!**

**Vaandels, Vendels en Vlaggen
Joke Willigers**

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
jwilligers@planet.nl www.vlag-mast.nl

Geluid & Trillingen
Onderzoek & Advies

Ing. G.F.C. (Gerald) van Grunsven
Buitenpas 2
5384 RL Heesch

gerald.van.grunsven@hetnet.nl
0412 - 452778
0618 - 303107

GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse v.o.f.

Sniederslaan 17a, 5531 EG Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

**Uw totaal
pakket
leverancier
voor
het gilde**

**van Herp
music fashion**

Enschotestraat 122
5014 DH Tilburg
Tel.: (013) 511 06 12
Fax: (013) 511 06 13
GSM: 06 22 46 45 58
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
DORPSSTRAAT 18
5708 GH HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 55 18 10

't Tamboerke
De gildetrom specialist

J. v.d. Heijden

*Streepkant 4
5476 KP Vorstenbosch
Tel.: (0413) 368278
Mob.: (06) 12946405*

*E-mail: gildetrom@tamboerke.nl
www.tamboerke.nl*

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89
www.goudsmidbijsterveld.nl

**Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment voor schutterij, gilde, muziek en showband. Comfortabele uniformen met een perfecte pasvorm voor een herkenbare identiteit en een stijlvolle presentatie.

Seezo
Meesters in maatwerk

www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

Agenda

Zoals in onderstaande agenda te zien is, zijn er weer samenvallende gildefeesten. Wij doen nogmaals nadrukkelijk een beroep op u om dit bij het organiseren van uw gildefeest te voorkomen. Met overeenstemming tussen de betreffende kringbesturen en gilden zijn maximaal twee samenvallende gildefeesten acceptabel. Zie in eerste instantie de lijst van gildefeesten in het NBFS-vademecum. Een bijgewerkte lijst van aangemelde c.q. goedgekeurde gildefeesten over meerdere jaren is bij het federatiesecretariaat te verkrijgen.

GILDEFESTEN IN 2007

- 14 april**
Gildencongres te Aarschot -België
- 22 april**
Pausmis in Den Haag opgeluisterd door H.Kruisgilde Gerwen.
- 20 mei**
Kringdag Peelland, Sint Willibrordus Bakel
28 mei (2e Pinksterdag)
NBFS-toernooi kruisboog op wip bij H.Kruisgilde Gerwen.
- 03 juni**
Kringdag Kempenland, Sint Joris en Barbaragilde Maarheeze.
- 03 juni**
St.-Lambertusgilde Milsbeek vrij gildenfeest i.p.v. kringdag Land van Cuijk.
- 10 juni**
Vrij gildenfeest Sint Sebastiaangilde Lage Mierde.
- 17 juni**
Vrij gildenfeest O.L.Vr. Zeven Weeën Lierop.
- 24 juni**
Kringdag Baronie en Markiezaat, Cloveniersgilde Sint Jan de Doper Etten.
- 01 juli**
Kringdag Maasland, Sint Lambertusgilde Maren-Kessel.
- 19 augustus**
Kringdag Kwartier van Oirschot, Sint Sebastiaangilde Hoogeloon.
- 26 augustus**
Vrij gildenfeest Sint Jorisgilde Udenhout.
- 02 september**
NBFS-toernooi gewerschieten bij O.L.Vrouwegilde Aarle-Rixtel
- 16 september**
NBFS-toernooi VTBS, Sint Antoniusabtgilde Nuland.
- 27 oktober**
Hoofdliedendag te Den Bosch, opluistering Sint Jorisgilde Goirle.

GILDEFESTEN IN 2008

- 21 april**
Pausmis te Den Haag opgeluisterd door Sint Willibrordusgilde Bakel.
- 18 mei**
Kringdag Peelland bij Sint Antoniusgilde Stiphout.
- 25 mei**
Federatief toernooi kruisboog op wip bij Salvator Mundi te Oeffelt.
- 01 juni**
Jubileumfeest '75 jaar Land van Cuijk',
8 gilden van en te Boxmeer
- 01 juni**
Kringdag Kempenland, Sint Joris Zesgehuchten
- 08 juni**
Kringdag Maasland Sint Hubertusgilde Drunen.
- 22 juni**
Vrij gildenfeest, Sint Lambertusgilde Vessem.
- 13 juli**
Kringdag Kwartier van Oirschot, Sint Brigidagilde Netersel.
- 24 augustus**
Vrij gildenfeest i.p.v. een kringdag in Land van Cuijk bij Sint Antoniusgilde Maashees.
- 07 september**
Landjuweel Oisterwijk.
- 17 september**
NBFS-toernooi V-T-B-S, Heilig Sacramentsgilde Hulsel.
- 11 oktober**
Hoofdliedendag opgeluisterd door Sint Antonius Abtgilde Deuren

GILDENFEESTEN IN 2009

- 24 mei**
Federatief toernooi kruisboog op wip bij Sint Antonius Abtgilde Deurne.
- 07 juni**
Vrij gildenfeest, Sint Jorisgilde Goirle.
- 07 juni**
Kringdag Peelland bij Sint Willibrordusgilde Vlierden
- 05 juli**
Kringdag Maasland bij Sint Ambrosiusgilde Loon op Zand.